

Embassy of Greece in London - Education Office

Newsletter December 2018

“Το παιδί με τη σάλπιγγα”

Νικηφόρος Βρεττάκος (1969)

*Αν μπορούσες να ακουστείς
θα σου έδινα την ψυχή μου
να την πας ως την άκρη του κόσμου.
να την κάνεις περιπατητικό αστέρι ή ξύλα
αναμμένα για τα Χριστούγεννα – στο τζάκι του
Νέγρου
ή του Έλληνα χωρικού. Να την κάνεις ανθισμένη
μηλιά
στα παράθυρα των φυλακισμένων. Εγώ
μπορεί να μην υπάρχω ως αύριο.
Αν μπορούσες να ακουστείς
θα σου έδινα την ψυχή μου
να την κάνεις τις νύχτες
ορατές νότες, έγχρωμες,
στον αέρα του κόσμου.
Να την κάνεις αγάπη.*

Περιεχόμενα

• • •

- [Νικηφόρος Βρεττάκος “Το παιδί με την σάλπιγγα”](#)
- [Τα Χριστούγεννα στον Απόδημο Ελληνισμό](#)

A. ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΡ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΤΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΓ

1. [Μια διαπολιτισμική πρωτοβουλία του Γραφείου Συντονιστή Εκπαίδευσης Λονδίνου και τριών σχολείων](#)
2. [Επίσκεψη του Συντονιστή Εκπαίδευσης Λονδίνου στο νεοσύστατο Ελληνικό Σχολείο του Newcastle M. Βρετανίας – επιμορφωτική συνάντηση γονέων-εκπαιδευτικών](#)
3. [Τα Χριστούγεννα της Ελληνικής Ομογένειας από το ΤΕΓ Κέμπριτζ](#)
4. [Η Χριστουγεννιάτικη γιορτή του Ελληνικού Δημοτικού Σχολείου Λονδίνου](#)
5. [Χριστουγεννιάτικη γιορτή στο ΤΕΓ Δουβλίνου Ιρλανδίας](#)

B. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΝΕΑ

6. [Συνέντευξη της Υφ. Παιδείας κυρίας Μερόπης Τζούφη για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο Greek News Agenda](#)
7. [Στο πνεύμα των Χριστουγέννων οι μαθητές του ΤΕΓ Birmingham \(Ε. Π. Σ. Αγίας Τριάδας\)](#)
8. [Πρώτη μέρα στο σχολείο – Αγιασμός στο Ελληνικό Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο Λονδίνου](#)
9. [Τα Χριστούγεννα στη ζωγραφική και την ποίηση](#)

Γ. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΝΕΑ / ΤΡΟΦΗ ΓΙΑ ΣΚΕΨΗ

10. [Από πού προέρχονται τα έθιμα των Χριστουγέννων;](#)
11. [Επιστρέφουν στην Κύπρο πάνω από 100 αρχαιότητες από την εποχή του χαλκού](#)
12. [Τα πορτραίτα του Φαγιούμ](#)
13. [Η «Αΐντα» του Βέρντι σε θεαματική παραγωγή της MET](#)
14. [Στο μυαλό του απόλυτου Homo Universalis - Μια έκθεση αποκάλυψη για τον Λεονάρντο Ντα Βίντσι](#)
15. [13 υπέροχα πράγματα που έχει πει ο Ευγένιος Τριβιζάς για τα παιδιά \(Επιμέλεια Έλενα Θάνου\)](#)
16. [Παναγιώτης Κονδύλης \(2011\). Οι αιτίες της παρακμής της σύγχρονης Ελλάδας. Η καχεξία του αστικού στοιχείου στη νεοελληνική κοινωνία και ιδεολογία. Εκδόσεις Θεμέλιο.](#)
17. [Φώτη Κόντογλου - Χριστούγεννα στή σπηλιά \(διήγημα\)](#)

Τα Χριστούγεννα στον Απόδημο Ελληνισμό

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και αυτόν τον Δεκέμβρη του 2018, Έλληνες και Ελληνίδες, εντός και εκτός Ελλάδας γιόρτασαν τον ερχομό των Χριστουγέννων με ιδιαίτερη συγκίνηση. Γιορτές και εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν στις αμιγείς ελληνικές εκπαιδευτικές μονάδες του εξωτερικού και στα Τμήματα Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού (ΤΕΓ) και τελέστηκαν Χριστουγεννιάτικες Λειτουργίες στους ελληνορθόδοξους ναούς.

Οι ημέρες των διακοπών είναι ημέρες χαράς. Στις ελληνικές πόλεις και τα χωριά τα Χριστούγεννα γιορτάζονται μέσα σε θερμή οικογενειακή ατμόσφαιρα. Τα σπίτια φορούν τα γιορτινά τους αποκτούν χρώμα και φως, ενώ οι κουζίνες πλημμυρίζουν από μυρωδιές παραδοσιακών εδεσμάτων όπως μελομακάρονα και κουραμπιέδες. Χαρούμενες ευχές όπως «χρόνια πολλά» και «καλές γιορτές» ακούγονται σε κάθε ανθρώπινη επικοινωνία, ενώ τα κάλαντα των παιδιών τονώνουν την ατμόσφαιρα. Με δεκάδες έθιμα, που συνταιριάζουν τη χριστιανική παράδοση με τις αρχαιοελληνικές συνήθειες, ο απόδημος Ελληνισμός τιμά μια από τις σπουδαίες γιορτές, λίγες ημέρες πριν από την έλευση της νέας χρονιάς. Κατά την εορταστική περίοδο, συναντάμε πολλά έθιμα. Τα περισσότερα, όπως τα Κάλαντα, το «Χριστόψωμο», ζυμωμένο με ειδικό τρόπο σε κάθε περιοχή της πατρίδας μας και στολισμένο με καλλιτεχνική διάθεση, τα κουλούρια ή άλλα γλυκίσματα, το στόλισμα του δέντρου ή του караβιού, είναι μάλλον κοινή παράδοση των απανταχού Ελλήνων. Μάλιστα πολλά από αυτά τα έθιμα αντικατοπτρίζουν τις ανησυχίες και τις ελπίδες των γεωργών, των κτηνοτρόφων και των ναυτικών μας.

Αναμφίβολα, το χριστουγεννιάτικο δέντρο είναι ένα από τα πιο όμορφα έθιμα που προσφέρουν χαρά σε μικρούς και μεγάλους. Το έθιμο του φυσικού έλατου έχει γερμανική προέλευση και ήρθε στη χώρα μας με τον ερχομό του Όθωνα. Όμως, πρόγονος του χριστουγεννιάτικου δέντρου στην αρχαία Ελλάδα ήταν ένα κλαδί ελιάς. Στα αρχαία χρόνια, υπήρχε το έθιμο της Ειρεσιώνης, το οποίο συνδέεται με τα «Πυανέψια», γιορτή της αρχαίας Αθήνας προς τιμήν του Απόλλωνα, στην οποία γινόταν αναιμάκτη θυσία καρπών και φρούτων, των πρώτων μετά τη συγκομιδή. Στην εν λόγω εορτή, τα παιδιά έψαλλαν τις «καλένδες» (τα κάλαντα) περιφέροντας με τα χέρια τους την Ειρεσιώνη (από τη λέξη είρος=έριον, δηλαδή μαλλί). Σύμφωνα με αναφορές σε αρχαία κείμενα, ήταν κλάδος ελιάς η αγριελιάς (κότινος) στολισμένος με γιρλάντες από μαλλί λευκό και κόκκινο και φθινοπωρινούς καρπούς.

Εκτός από το δέντρο, υπάρχει το ελληνογενές έθιμο του караβιού που συμβολίζει τη νέα πλεύση του ανθρώπου στη ζωή. Αποτέλεσε παράδοση παλαιότερων εποχών, καθώς και καλωσόρισμα προς τους ναυτικούς μας. Το στολισμένο караβάκι φέρνει στο νου αλαργινά ταξίδια σε ανοιχτές θάλασσες. Αγαπημένα πρόσωπα που έσμιγαν και ξανατάμωναν. Καθώς ο πατέρας έλειπε για καιρό στα «καράβια», τα παιδιά έφτιαχναν το δικό τους καΐκι, βάζοντας σ' αυτό «τ' όνειρό τους ν' αρμενίσει»... Κρατώντας ένα ξύλινο ή χάρτινο караβάκι, τις ημέρες των γιορτών έλεγαν τα κάλαντα πηγαίνοντας από σπίτι σε σπίτι. Και το караβάκι γέμιζε πλούσια φιλέματα, γλυκά, φρούτα και καρπούς όπως, σύκα, καρύδια, αμύγδαλα και κάστανα. Η παράδοση διατηρείται ακόμα και σήμερα σε νησιά και παράκτιες περιοχές της πατρίδας μας.

Τα Χριστούγεννα για τους απόδημους Έλληνες θα πρέπει να αποτελούν ημέρες πραγματικής αγάπης και κατανόησης των αναγκών των συνανθρώπων μας. Ας δούμε τα Χριστούγεννα ως μια αφετηρία να διδάξουμε σε όλους και ιδιαίτερα στα παιδιά τις αξίες του ανθρωπισμού και της αλληλεγγύης. Πάνω απ' όλα πρέπει να επιτρέψουμε να γεννηθούν μέσα μας οι αρετές της αγάπης και της προσφοράς στον συνάνθρωπο.

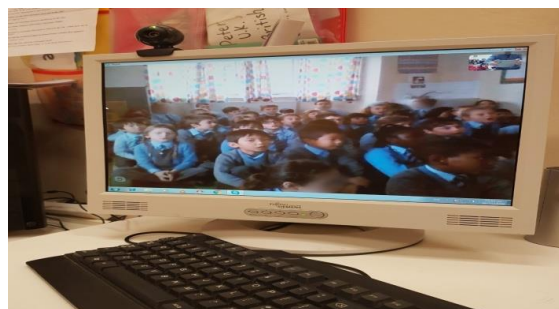
A. ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΤΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΓ

1. Μια διαπολιτισμική πρωτοβουλία του Γραφείου Συντονιστή Εκπαίδευσης Λονδίνου και τριών σχολείων

Την Τετάρτη 28 Νοεμβρίου το Ελληνικό Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο του Λονδίνου στο Acton, το Δημοτικό Σχολείο “Avenue House” στο Ealing και το Δημοτικό Σχολείο της Βεργίνας μετά από πρόταση του Συντονιστή Εκπαίδευσης κ. Γιώργου Κόσυβα οργάνωσαν μία ξεχωριστή Χριστουγεννιάτικη γιορτή η οποία ένωσε με έναν πολύ απλό, ταπεινό και δημιουργικό τρόπο τρία σχολεία, δύο πολιτισμούς και πολλές εθνικότητες.

Οι μαθητές/τριες και οι εκπαιδευτικοί των σχολείων του Λονδίνου είχαν τη δυνατότητα να ταξιδέψουν διαδικτυακά στη Μακεδονία, στο Δημοτικό Σχολείο της Βεργίνας, και να γνωρίσουν παρέα με τους εκεί μαθητές/τριες και εκπαιδευτικούς παραδοσιακά ήθη και έθιμα όπως τα «Ρουγκάτσια» και η «Γουρουνοχαρά», να δουν παραδοσιακές Ελληνικές φορεσιές όπως η φουστανέλα, και η γυναικεία φορεσιά του Ρουμλουκιού, και να τραγουδήσουν τοπικά και ποντιακά κάλαντα με τη συνοδεία της ποντιακής λύρας και του νταουλιού τιμώντας τις διαφορετικές καταγωγές των κατοίκων της Βεργίνας.

Με τη σειρά τους οι μαθητές και οι μαθήτριες του Δημοτικού Σχολείου Avenue House του Ealing μοιράστηκαν με τους μαθητές/τριες των Ελληνικών Σχολείων Χριστουγεννιάτικα ήθη και έθιμα της Μεγάλης Βρετανίας και εξήγησαν το συμβολισμό τους όπως για παράδειγμα τη σημασία των ‘mince pies’ τα οποία αρχικά περιείχαν κρέας τυλιγμένο σε ζύμη ως συμβολισμού του σώματος του μικρού Χριστού στο λίκνο της φάτνης. Μίλησαν επίσης για το γράμμα ‘X’ στη σύντμηση της Αγγλικής λέξης «X’mas» το οποίο δεν είναι άλλο από το Ελληνικό γράμμα ‘X’ το πρώτο γράμμα της λέξης ‘Χριστός’ και το λατινογενές ‘mas’ (εξού και mass στην Αγγλική) το οποίο αναφέρεται στο σώμα του Κυρίου. Τέλος τραγούδησαν Χριστουγεννιάτικα κάλαντα και μίλησαν για τις ρίζες αυτών στη Μεγάλη Βρετανία.

Εν συνεχεία, η εκπαιδευτικός κα Μαριάνθη Παπαδημητρίου, εκ μέρους του Γραφείου Συντονιστή Εκπαίδευσης Λονδίνου, μίλησε στους μαθητές/τριες για τον στολισμό των παραδοσιακά επικράτησε στην Ελλάδα ως ναυτιλιακή χώρα, για τα Ελληνικά κάλαντα, το γνωστό Χριστουγεννιάτικο έθιμο έτσι όπως τα αποτύπωσε ο Νικηφόρος Λύτρας στον εξαιρετικό ομόλογο πίνακά του, για το Μέγα Βασίλειο, την Καισάρεια της Καππαδοκίας και το έθιμο της βασιλόπιτας και του φλουριού ως σύμβολο της τύχη και της ευημερίας αλλά και ως ανάμνηση της απαλλαγής της πόλης της Καισάρειας από τον επικείμενο κατακτητή τον τότε έπαρχο της Καππαδοκίας.

Εν συνεχεία, οι μαθητές του Ελληνικού Νηπιαγωγείου και Δημοτικού Σχολείου του Λονδίνου φιλοξένησαν στις αίθουσές τους τους μαθητές/τριες του 'Avenue House' Primary School. Τους υποδέχτηκαν με Χριστουγεννιάτικα κάλαντα και τραγούδια και συνεργάστηκαν ομαδικά μαζί τους στην κατασκευή Χριστουγεννιάτικων παραδοσιακών κατασκευών όπως χάρτινα παραβάκια, ρόδια και στεφάνια με την εξαιρετική βοήθεια και καθοδήγηση των εκπαιδευτικών τους.

Στο τέλος της εκδήλωσης οι μαθητές και οι μαθήτριες των δύο σχολείων γεύτηκαν πλούσια ελληνικά εδέσματα, μία προσφορά των γονέων του Ελληνικού Νηπιαγωγείου και Δημοτικού Σχολείου του Λονδίνου και αντάλλαξαν παραδοσιακά γλυκά κεράσματα των δύο χωρών: κουραμπιέδες, μελομακάρονα και mince pies. Οι μαθητές/τριες αποχαιρετίστηκαν παίρνοντας μαζί τους ως δώρα τις παραδοσιακές τους κατασκευές, τα γλυκά κεράσματα και τις ωραιότερες αναμνήσεις από αυτή τη ζεστή συνάντηση των τριών σχολείων δείγμα της ανθρώπινης ανάγκης για ειρηνική και ουσιαστική συνύπαρξη σε έναν κόσμο πολυπολιτισμικό.

Η Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση που έλαβε χώρα στο Ελληνικό Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο του Λονδίνου στο Acton, ήταν μία ιδιαίτερα συγκινητική και πλούσια εμπειρία γεμάτη παράδοση αλλά και όραμα, χαρά, και ελπίδα για ένα ειρηνικό και δημιουργικό μέλλον. Το Γραφείο του Συντονιστή Εκπαίδευσης Λονδίνου θα ήθελε να ευχαριστήσει θερμά για την οργάνωση, υποστήριξη και τη συμμετοχή τους στην εκδήλωση αυτή τους μαθητές/τριες και το εκπαιδευτικό προσωπικό όλων των σχολείων και ιδιαίτερα τη Διευθύντρια του Δημοτικού Δρ. Βαρβάρα Μασούρου, την Προϊσταμένη του Νηπιαγωγείου Δρ. Αναστασία Μισιρλή καθώς και τους εκπαιδευτικούς του Ελληνικού Νηπιαγωγείου και Δημοτικού Σχολείου: Ναταλία Καρτάλη, Ξανθήπιη Πετριλή, Στέλλα Κουπάδη, Χριστίνα Βασιλείου, Μαρίνα Αντωνίου, Μαριλένα Μαυροβίτη, Μαρία Λαλιώτη, Μαριλίτα Παπαστάθη για την εξαιρετική οργάνωση και ζεστή φιλοξενία αυτής της εορταστικής εκδήλωσης.

Θα ήθελε, επίσης, να ευχαριστήσει την κα Deborah Monteforte, School SENCo, και τον κ. Justin Sheppard Διευθυντή του Δημοτικού Σχολείου "Avenue House" για την ευγενική πρόσκληση και την ενεργή παρουσία και συμμετοχή τους στην εκδήλωση αυτή καθώς και τους εκπαιδευτικούς κ. Νίκο Γκόγκο για την πρώτη επαφή και σύνδεση με το Δημοτικό Σχολείο της Βεργίνας, την κα Κατερίνα Ζωγραφοπούλου, την κα Ευδοξία Μανωλοπούλου, τον κ. Δημήτρη Κεφαλά, και τον κ. Λάζαρο Σουλίδη Διευθυντή του Δημοτικού Σχολείου της Βεργίνας για την άμεση ανταπόκριση στην πρόσκληση του

Γραφείου Συντονιστή Εκπαίδευσης της Μεγάλης Βρετανίας και την άριστη οργάνωση και διεκπεραίωση της διαδικτυακής επικοινωνίας και συνεργασίας. Επίσης, θα ήθελε να ευχαριστήσει θερμά τους γονείς του Ελληνικού Νηπιαγωγείου και Δημοτικού Σχολείου του Λονδίνου για τις πλούσιες γευστικές προετοιμασίες και να ευχηθεί χρόνια πολλά και καλή χρονιά σε όλους. Ευχή όλων να συνεχιστεί η συνεργασία αυτή και στο μέλλον με άλλες παρόμοιες εκπαιδευτικές δράσεις.

2. Επίσκεψη του Συντονιστή Εκπαίδευσης Λονδίνου στο νεοσύστατο Ελληνικό Σχολείο του Newcastle M. Βρετανίας – επιμορφωτική συνάντηση γονέων-εκπαιδευτικών

Το Σάββατο 15 Δεκεμβρίου 2018, 4 μ. μ. -6 μ. μ. στο Ελληνικό Σχολείο του Newcastle M. Βρετανίας πραγματοποιήθηκε Επιμορφωτική Συνάντηση γονέων και εκπαιδευτικών.

Εισηγητής: Γιώργος Κόσσυβας, PHD, Συντονιστής Εκπαίδευσης στην Ελληνική Πρεσβεία Λονδίνου. Θέμα: «Η Ελληνόγλωσση Εκπαίδευση στη Μ. Βρετανία και το Κρατικό Πιστοποιητικό Ελληνομάθειας».

Στην ενημερωτική συνάντηση έλαβαν μέρος γονείς, εκπαιδευτικοί και μαθητές από το σχολείο. Στην προετοιμασία και την οργάνωση της συνάντησης συνέβαλαν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των γονέων.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι οι γονείς στέκονται πάντα δίπλα στους εκπαιδευτικούς, άξιοι συμπαράστατες και αρωγοί, τόσο ατομικά ο καθένας όσο με την ολοπρόθυμη βοήθεια του συμβουλίου τους. Χωρίς τη συμπαράσταση και την ολόπλευρη προσπάθεια όλων, θα ήταν αδύνατη η λειτουργία του ελληνικού σχολείου του Newcastle.

Ευχόμαστε προς τους γονείς του ελληνικού σχολείου καλή δύναμη για να συνεχίσουμε την πολύπλευρη παιδαγωγική μας προσφορά με την απαιτούμενη πίστη και αφοσίωση, για το καλό των μαθητών μας και της Ελληνόγλωσσης Εκπαίδευσης.

3. Τα Χριστούγεννα της Ελληνικής Ομογένειας από το ΤΕΓ Κέιμπριτζ

Το Σάββατο 15 Δεκεμβρίου το ΤΕΓ Κέιμπριτζ (Ελληνικό Σχολείο Αγίου Αθανασίου) πραγματοποίησε τη Χριστουγεννιάτικη γιορτή του. Η Σχολική Επιτροπή, η Ελληνική ομογένεια, η Εκκλησία, γονείς, μαθητές και εκπαιδευτικοί- οι πάντες- έδωσαν το παρόν σε μια λαμπρή, κατανυκτική και χαρούμενη γιορτή!

Εξάλλου, ήδη από τις αρχές του Δεκεμβρίου, το σχολείο παράλληλα με το εκπαιδευτικό του έργο διοργάνωσε και συμμετείχε ενεργά σε δράσεις σύμφωνες με το πνεύμα των Χριστουγέννων, εκδηλώνοντας φροντίδα, αλληλεγγύη και αγάπη σε άπορα παιδιά. Γονείς μαθητών του σχολείου συγκέντρωσαν κουτιά με είδη ρουχισμού, τροφίμων και παιχνιδιών τα οποία δώρισαν στον φιλανθρωπικό οργανισμό East Anglia's Children's Hospices <https://www.each.org.uk/get-involved/our-shops/cherry-hinton>. Ευχαριστούμε πολύ όλους που ανταποκρίθηκαν θετικά στο κάλεσμα του σχολείου.

Με πρωτοβουλία της Σχολικής Επιτροπής και με ενεργό συμμετοχή Ελλήνων και Κυπρίων γονέων υπήρξε αξιοσημείωτη παρουσία του σχολείου, με ελληνικά παραδοσιακά εδέσματα στη Χριστουγεννιάτικη αγορά του Κέιμπριτζ στις 8 Δεκεμβρίου στο Mill Rd Winter Fair που διοργανώνεται κάθε χρόνο. Παράλληλα, την ίδια μέρα στον εξωτερικό χώρο του σχολείου στήθηκαν ψησταριές και με την εθελοντική συνεισφορά των

γονέων των μαθητών μας, ψήθηκαν εκατοντάδες σουβλάκια που έγιναν ανάρπαστα από Έλληνες και ξένους!

(<http://www.cambridgegreeksschool.org.uk/EventsFirst.html>). Ίσως το κέφι, οι μυρωδιές, τα φαγητά και η δύναμη της ομάδας να συνιστούν τον καλύτερο πρεσβευτή για την εδραίωση της παρουσίας της δικής μας κοινότητας αλλά και της προσέγγισης του "άλλου" σε μια κοινωνία πολυπληθή, πολυπολιτισμική και συχνά απόμακρη! Δεν είναι τυχαίο ότι στο σχολείο μας λειτουργούν τέσσερα τμήματα ενηλίκων που διδάσκονται την Ελληνική ως ξένη γλώσσα.

Το ρεπερτόριο της γιορτής των Χριστουγέννων και η διοργάνωσή της βασίστηκαν στην έμπνευση και τις προσπάθειες της Διευθύντριας του σχολείου κ. **Ελπίδας Σαμαλτάνη** και της εκπαιδευτικού κ. **Λουκίας Κολτσίνου-Drew** οι οποίες ξεκίνησαν από πολύ νωρίς, με την επικουρία και των άλλων εκπαιδευτικών, την προετοιμασία της χορωδίας στα χριστουγεννιάτικα τραγούδια και του θεατρικού με την αναπαράσταση της γέννησης του Χριστού. Οι τάξεις συμμετείχαν και από τις πρώτες μέρες του Δεκεμβρίου τα κάλαντα και τα παραδοσιακά τραγούδια των Χριστουγέννων διάνθιζαν σαν νότα γιορτινή το ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου.

Το Σάββατο 15 Δεκεμβρίου, μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικοί και μέλη ας Σχολικής Επιτροπής έβαλαν τα καλά τους και τη γιορτινή τους διάθεση και συμμετείχαν σε μια γιορτή άρτια οργανωμένη που μας άγγιξε όλους, γιατί μας ενεργοποίησε όλους! Όλοι είχαν την καλή διάθεση να βοηθήσουν στην προετοιμασία του χώρου, στη διευθέτηση οργανωτικών λεπτομερειών, στο μαγείρεμα και στην προσφορά χριστουγεννιάτικων εδεσμάτων, αλμυρών και γλυκών! Όλοι χειροκρότησαν και καμάρωσαν τους **22 επιτυχόντες στις εξετάσεις Ελληνομάθειας Μαΐου 2018**, καθώς πριν ξεκινήσει η γιορτή έγινε η απονομή των πιστοποιητικών.

Εκείνοι που έκλεψαν την παράσταση ήταν οι μαθητές και οι μαθήτριές μας. Η χορωδία τα πήγε εξαιρετικά και όλοι παρασυρθήκαμε και τραγουδήσαμε τις χριστουγεννιάτικες μελωδίες. Ένα ολόκληρο σχολείο πάνω στη σκηνή σε πλήρη δράση σε πολλαπλά επίπεδα-αφήγηση, δραματοποίηση, μουσικές εκτελέσεις, τραγούδι, χορό, απαγγελία-δεν είναι ένα μικρό θαύμα από μόνο του;! Όλοι έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους και το ηχηρό χειροκρότημα επισφράγισε την επιτυχία τους! Ακολούθησε το φαγοπότι, οι ευχές και τα δώρα που ο Αϊ-Βασίλης μοίρασε στα παιδιά.

Η Διευθύντρια του σχολείου συνεχάρη όλους μας συντελεστές της γιορτής και παρουσίασε στο κοινό την κ. **Μαρία Περισιανίδου**, φιλόλογο από την Ελλάδα που προστέθηκε στο εκπαιδευτικό δυναμικό του σχολείου από τον Σεπτέμβριο του 2018. Η απόσπαση δεύτερης εκπαιδευτικού από την Ελλάδα ικανοποιήθηκε φέτος για πρώτη χρονιά

μετά από αίτημα του σχολείου μας στον Συντονιστή Εκπαίδευσης Λονδίνου και στο Υπουργείο Παιδείας, για να καλυφθούν οι ανάγκες του σχολείου σε διδακτικό προσωπικό, καθώς το μαθητικό του δυναμικό έχει σχεδόν διπλασιασθεί τα τελευταία 4 σχολικά έτη. Όλοι φύγαμε συγκινημένοι και αναγεννημένοι στο πνεύμα αγάπης που ο Χριστός σκόρπισε με τον ερχομό του πάνω στη γη.

Καλή και Ευλογημένη ας είναι η Νέα Χρονιά!

4. Η Χριστουγεννιάτικη γιορτή του Ελληνικού Δημοτικού Σχολείου Λονδίνου

«*Το Άνθος του γιαιού*» του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη παρουσίασαν οι μαθητές της Α, Β' και Γ' τάξης του Ελληνικού Δημοτικού Σχολείου Λονδίνου στην αίθουσα εκδηλώσεων του Αγίου Νικολάου, την Τρίτη 18 Δεκεμβρίου 2018. Την θεατρική παράσταση επιμελήθηκαν οι εκπαιδευτικοί Χριστίνα Βασιλείου, Στέλλα Κουπάδη και Ξανθίπη Πετρίλη. Η Ελίζα Βουνοτρυπίδου, μουσικός του σχολείου, διηύθυνε τη χορωδία όπου συμμετείχαν όλα τα παιδιά του σχολείου. Τα κάλαντα που επιλέχθηκαν ήταν ιδιαίτερα ξεχωριστά από διάφορες περιοχές της Ελλάδας, στην

προσπάθεια όλων μας να διατηρήσουμε την επαφή με την παράδοση της πατρίδας μας. Επίσης ακούστηκαν χριστουγεννιάτικα τραγούδια στην αγγλική γλώσσα. Το τραγούδι των παιδιών συνόδευσαν οι μουσικοί Αλέξανδρος Δημητριάδης (βιολί) και Κωνσταντίνος Δημόπουλος (κιθάρα).

Ήταν μια όμορφη βραδιά!!!

Ευχόμαστε σε όλους Καλά Χριστούγεννα με Υγεία και Ευτυχία!!!

Τα ελληνικά κάλαντα ηχούν στο Άκτον: Την Πέμπτη 20 Δεκεμβρίου 2018 οι μαθητές του σχολείου μας μαζί με τους εκπαιδευτικούς τους, με κόκκινα σκουφάκια, τρίγωνα και ντέφια μοίρασαν χαρά, χαμόγελα και ευχές στους ηλικιωμένους γείτονές μας, στο γηροκομείο Torkington. Δεύτερη στάση η κεντρική πλατεία του West Acton όπου οι περαστικοί έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον.

5. Χριστουγεννιάτικη γιορτή στο ΤΕΓ Δουβλίνου Ιρλανδίας

Την Κυριακή 16/12/2018, πραγματοποιήθηκε η χριστουγεννιάτικη γιορτή του σχολείου μας. Η γιορτή μας έλαβε χώρα στην αίθουσα εκδηλώσεων του σχολείου κουφών Deaf Village Ireland. Τον στολισμό της αίθουσας είχαν αναλάβει πολλές Κυρίες της Ελληνικής Κοινότητας, τη μικροφωνική εγκατάσταση και το μουσικό μέρος της γιορτής το επιμελήθηκαν, με ιδιαίτερη φροντίδα, οι Κύριοι Θεόδωρος Ζιούτος και Ξενοφών Χατζηδημητρίου. Την εκδήλωση αυτή, τίμησαν με την παρουσία τους, η Α.Ε. πρέσβυς της Ελλάδας στην Ιρλανδία κα Κάτια Γεωργίου, γονείς των παιδιών, μέλη και φίλοι της Ελληνικής Κοινότητας.

Τη γιορτή μας άνοιξε η Κα Στέλλα Ξενοπούλου, Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας Ιρλανδίας, η οποία καλωσόρισε τους γονείς και φίλους και ευχήθηκε Καλές Γιορτές. Κατόπιν, η Κα Πρέσβυς απηύθυνε χαιρετισμό και ευχές για τις γιορτές. Η χορωδία μας τραγούδησε τα κάλαντα και άλλα χριστουγεννιάτικα τραγούδια. Τα παιδιά είπαν ποιήματα και διάβασαν την ιστορία της γέννησης του Θείου Βρέφους.

Ο Άγιος Βασίλης μας επισκέφτηκε και φέτος και μοίρασε δώρα σε όλα τα παιδιά. Μετά το τέλος της

γιορτής πραγματοποιήθηκε χριστουγεννιάτικο party με μουσική, χορό και εξαισίες παραδοσιακές λιχουδιές που με πολύ αγάπη και μεράκι είχαν ετοιμάσει οι Κυρίες της Ελληνικής Κοινότητας.

B. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΝΕΑ

6. Συνέντευξη της Υφ. Παιδείας κυρίας Μερόπης Τζούφη για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο Greek News Agenda

«Η ελληνική γλώσσα έχει τη δική της ιδιαίτερη δυναμική, έχει διαγράψει και εξακολουθεί να διαγράφει τη δική της πολιτισμική πορεία, που συνδέονται αναμφίβολα όχι μόνο με τη διαχρονία της αλλά και με τη συγχρονική της υπόσταση», δήλωσε η Υφυπουργός Παιδείας, Έρευνας &

Θρησκευμάτων Μερόπη Τζούφη σε συνέντευξη που παραχώρησε στο Greek News Agenda.

Η Υφυπουργός αναφέρθηκε εκτενώς στις στοχευμένες παρεμβάσεις του ΥΠΠΕΘ για την ενίσχυση της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό, την κάλυψη των αναγκών του μαθητικού πληθυσμού, αλλά και τις προκλήσεις.

Ακολουθεί ολόκληρη η συνέντευξη:

► **Ποιοι είναι κατά την άποψή σας οι στόχοι της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό. Ποιες ιδιαιτερότητες αναδεικνύονται;**

Η διαχρονική πορεία της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης εξαρτάται από μια σειρά παραγόντων και τη δεδομένη στιγμή, λόγω του ρευστού διεθνούς περιβάλλοντος, της κρίσης και των έντονων μεταναστευτικών ροών σε παγκόσμιο επίπεδο, διανύει ένα μεταβατικό στάδιο με κύριο χαρακτηριστικό την ανομοιογενή σύνθεση του μαθητικού δυναμικού ως προς την πολιτισμική του προέλευση, ως προς το ηλικιακό φάσμα, το επίπεδο ελληνομάθειας ή ακόμη και ως προς τα κίνητρα μάθησης.

Συνακόλουθα, η ελληνόγλωσση εκπαίδευση στοχεύει προς δύο κατευθύνσεις: την προώθηση και διάδοση της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας εκτός του στενού εθνικού πλαισίου και παράλληλα, την πολυδιάστατη παιδαγωγική υποστήριξη των μαθητών/τριών, ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή ένταξή τους στις κοινωνίες στις οποίες διαβιούν και ταυτόχρονα να διατηρούνται οι δεσμοί τους με τη χώρα μας.

► **Τα τελευταία χρόνια, λόγω της οικονομικής κρίσης οι μεταναστευτικές ροές από την Ελλάδα προς το εξωτερικό έχουν αυξηθεί. Όσον αφορά στην ελληνόγλωσση εκπαίδευση ποια βήματα έχουν γίνει για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών του μαθητικού πληθυσμού που βρίσκεται στην αλλοδαπή;**

Ως προς την κάλυψη των αυξημένων αναγκών του μαθητικού πληθυσμού στην αλλοδαπή, το ΥΠΠΕΘ προχώρησε στη νομοθέτηση επικαιροποιημένου πλαισίου (Ν.4415/2016), το οποίο προβλέπει την εφαρμογή των αναλυτικών προγραμμάτων

σπουδών που ισχύουν στην Ελλάδα (αμιγή ελληνικά σχολεία), τη διδασκαλία στα ελληνικά ποικίλων διδακτικών αντικειμένων σε δίγλωσσες μονάδες και τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικού πολιτισμού σε Τμήματα Ελληνικής Γλώσσας (ΤΕΓ).

Επιπλέον, η Πολιτεία συνεχίζει να προνοεί για τις ανάγκες τις ελληνόγλωσσες εκπαίδευσης με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, υποστηρίζοντας τις εκπαιδευτικές μονάδες με ποικίλους τρόπους, αποσπώντας εκπαιδευτικούς, διαθέτοντας το απαραίτητο εκπαιδευτικό υλικό και επιχορηγώντας τις εκπαιδευτικές μονάδες.

Φέτος, μεριμνήσαμε για την έγκαιρη εκκίνηση της διαδικασίας αποσπάσεων των εκπαιδευτικών, νωρίτερα από κάθε άλλη χρονιά, ώστε η νέα σχολική χρονιά να ξεκινήσει ομαλά και με το προσωπικό τοποθετημένο στη θέση του. Αξίζει να σημειωθεί πως η συγκεκριμένη διαδικασία είναι απολύτως διαφανής και γίνεται βάσει συγκεκριμένης μοριοδότησης.

Επιπρόσθετα, νευραλγικής σημασίας ήταν η ρύθμιση για την διατήρηση της οργανικής θέσης των εκπαιδευτικών που αποσπώνται (Άρθρο 95, Ν.4547/2018), καθώς η απώλεια της αποτελούσε βασικό αντικίνητρο για την εκδήλωση ενδιαφέροντος απόσπασης. Παράλληλα, η έγκαιρη απόσπαση των εκπαιδευτικών και διοικητικών υπαλλήλων στα Γραφεία Εκπαίδευσης Εξωτερικού, η πολύ καλή συνεργασία με τους Συντονιστές Εκπαίδευσης Εξωτερικού και την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου (ΔΙΠΟΔΕ-ΜΣ), συνέβαλαν στην εγκαθίδρυση καλού κλίματος με τις κοινότητες των ομογενών και τις σχολικές μονάδες του εξωτερικού και οδήγησαν σε ικανοποιητική στελέχωση, σε ποσοστό που ξεπερνά το 75%.

► **Κατά πόσο έχουν επιλυθεί τα προβλήματα σχετικά με τις αποσπάσεις εκπαιδευτικών στο εξωτερικό;**

Σε μια δύσκολη οικονομική συγκυρία για τη χώρα μας, είχαμε να αντιμετωπίσουμε προβλήματα όπως τη μείωση μισθών και επιμισθίων, τη δεκαετή παύση διορισμών και τη συνακόλουθη μείωση του αριθμού των μονίμων εκπαιδευτικών, οι οποίοι

αποτελούν και τη δεξαμενή των αποσπάσεων στο εξωτερικό. Παράλληλα, το τοπίο της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης είναι μια συνάρτηση παραγόντων που σχετίζονται με τις συνθήκες που επικρατούν στις χώρες υποδοχής, όπως για παράδειγμα το κόστος και τις συνθήκες διαβίωσης, οι οποίες συχνά αποτελούν αντικίνητρο για την εκδήλωση ενδιαφέροντος απόσπασης.

Παρά τις εγγενείς δυσκολίες και, βεβαίως, το γεγονός της κατακόρυφης μείωσης των δαπανών, ο προϋπολογισμός των τελευταίων ετών για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση παρουσιάζει σταθερή αύξηση γεγονός το οποίο καταδεικνύει το ενδιαφέρον της Πολιτείας για τους Έλληνες της διασποράς και την έμπρακτη στήριξη της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης.

Τέλος, κατά την επόμενη τριετία προχωρούμε σταδιακά σε 15.000 διορισμούς και ελπίζουμε, μετά και την άρση του αντικινήτρου της οργανικής θέσης, στην αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος των εκπαιδευτικών για απόσπαση στο εξωτερικό.

► **Πόσες έδρες νεοελληνικών σπουδών υπάρχουν σήμερα στο εξωτερικό και πώς χρηματοδοτούνται;**

Στο εξωτερικό υποστηρίζονται περίπου 80 έδρες με αποστολή εκπαιδευτικού υλικού ή/και εκπαιδευτικών αυξημένων προσόντων, ώστε να στηρίζεται πολύπλευρα το έργο της διάδοσης, της μελέτης και της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας, της ιστορίας και του πολιτισμού. Παράλληλα, επεξεργαζόμαστε τρόπους περαιτέρω ενίσχυσης των Τμημάτων Ελληνικών Σπουδών των πανεπιστημίων του εξωτερικού καθώς και ως προς τη δυνατότητα διασύνδεσής τους με τα Συντονιστικά Γραφεία και τις τοπικές ελληνικές κοινότητες του εξωτερικού.

► **Πόσο δύσκολο πιστεύετε ότι είναι να προωθηθεί η ελληνική γλώσσα στο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον στο οποίο ζούμε, όπου η αγγλική γλώσσα έχει αποκτήσει μια ιδιαίτερη δυναμική;**

Στην ουσία, βεβαίως, το ζήτημα που θέτετε με την ερώτησή σας, είναι μια ευρύτερη θεωρητική συζήτηση και αφορά τη γλωσσική μας ταυτότητα και το ζήτημα αν και σε ποιο βαθμό μπορεί να θεωρηθεί

ότι «κινδυνεύει» η ελληνική γλώσσα από την επαφή της (ή από μια νοούμενη αντιπαράθεσή της) με άλλες γλώσσες, ισχυρότερες ως προς τη διάδοση ή την έκταση χρήσης τους.

Βεβαίως, κυρίως εστιάζουμε στην επικράτηση και καθιέρωση της αγγλικής γλώσσας ως γλώσσας διεθνούς επικοινωνίας, η οποία στην εποχή μας, κυρίως λόγω της ψηφιακής παγκοσμιοποίησης, αποκτά όλο και μεγαλύτερη δυναμική και διείσδυση σε παγκόσμιο επίπεδο.

Είναι λοιπόν πολύ σημαντικό και, ταυτόχρονα, δύσκολο το έργο που καλούμαστε να επιτελέσουμε, σε μια δύσκολη οικονομική συγκυρία και σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον το οποίο είναι ρευστό και διαμορφώνεται υπό την επίδραση της παγκοσμιοποίησης, της παγκόσμιας κοινωνίας των δικτύων και της διαπολιτισμικότητας.

Θα σας απαντούσα, λοιπόν, ότι ο όρος «ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό» είναι ευρύς και αφορά την εκπαίδευση στην ελληνική γλώσσα η οποία δεν περιορίζεται στον ελληνισμό της διασποράς, αλλά απευθύνεται σε παγκόσμιο κοινό, σε όλους όσους θέλουν να γνωρίσουν την ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό. Υπό την παραπάνω οπτική, η γλώσσα ταυτόχρονα νοείται ως εργαλείο μάθησης αλλά και ως μέσο αλληλεπίδρασης, επικοινωνίας και δημιουργίας και συνυπάρχει με τη συμβολική αξία της ως φορέα πολιτισμού.

Βεβαίως, η ελληνική γλώσσα έχει τη δική της ιδιαίτερη δυναμική, έχει διαγράψει και εξακολουθεί να διαγράφει τη δική της πολιτισμική πορεία, που συνδέονται αναμφίβολα όχι μόνο με τη διαχρονία της αλλά και με τη συγχρονική της υπόσταση και με τους ανθρώπους που μιλώντας ή γράφοντάς τη, τη διαπλάθουν καθημερινά, δημιουργούν και μεταφέρουν πολιτισμό και τη μεταλαμπαδεύουν σε παγκόσμιο επίπεδο.

*Η συνέντευξη δημοσιεύθηκε στα Αγγλικά, στον ιστότοπο του Greek News Agenda, εδώ: <https://bit.ly/2H1DMK>

7. Στο πνεύμα των Χριστουγέννων οι μαθητές του ΤΕΓ Birmingham (Ε. Π. Σ. Αγίας Τριάδας)

Οι μαθητές του παροικιακού σχολείου Αγία Τριάδα γέμισαν κούτες παπουτσιών με ήδη πρώτης ανάγκης και τα δώρισαν στο Μακαρείο Νοσοκομείο Λευκωσίας(Παιδικό Τμήμα) και στο Ορφανοτροφείο στη Λευκωσία.

Με θεατρικά δρώμενα ,τραγούδια και κάλαντα, οι μαθητές του παροικιακού σχολείου έδωσαν τον καλύτερο τους εαυτό στη χριστουγεννιάτικη γιορτή η οποία πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 16 Δεκεμβρίου, με τη συμμετοχή πλήθος κόσμου, του επίτιμου προξένου στο Birmingham κ. Φιλλιπίδη, του προέδρου της κυπριακής εστίας κ.Ηλία Κουμή, τον ιερέα του ιερού ναού Αγίου Λουκά ,πατήρ Χρήστου Κυριάκου κ.ά.

8. Πρώτη μέρα στο σχολείο – Αγιασμός στο Ελληνικό Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο Λονδίνου

Την Τρίτη 11 Σεπτεμβρίου 2018 πραγματοποιήθηκε ο αγιασμός στο Ελληνικό Νηπιαγωγείο Λονδίνου. Ο πατήρ Σταύρος, ιερέας της ενορίας Αγίου Νικολάου, ευλόγησε μαθητές/τριες, γονείς και εκπαιδευτικούς. Στη συνέχεια η Προϊσταμένη του Νηπιαγωγείου, Δρ. Αναστασία Μισιρλή απηύθυνε χαιρετισμό, καλωσόρισε παιδιά και γονείς και ευχήθηκε σε όλους Καλή Σχολική Χρονιά. Ακολούθησε η πρώτη συνάντηση γονέων στο χώρο του Νηπιαγωγείου, όπου συζητήθηκαν θέματα λειτουργίας.

9. Τα Χριστούγεννα στη ζωγραφική και την ποίηση

Να 'μουν του στάβλου έν' άχυρο

Να 'μουν του στάβλου έν' άχυρο, ένα φτωχό κομμάτι,
την ώρα π' άνοιξε ο Χριστός στον ήλιο του το μάτι!
Να ιδώ την πρώτη του ματιά και το χαμόγελό του,
το στέμμα των ακτίνων του γύρω στο μέτωπό του.
Να λάμψω από τη λάμψη του κι εγώ σαν διαμαντάκι
κι από τη θεία του πνοή να γίνω λουλουδάκι,
να μοσχοβοληθώ κι εγώ από την ευωδία,
που άναψε στα πόδια του των Μάγων η λατρεία.
Να 'μουν του στάβλου έν' άχυρο, ένα φτωχό κομμάτι,
την ώρα π' άνοιξ' ο Χριστός στον ήλιο του το μάτι...

Κωστής Παλαμάς

Federico Barocci, Η Γέννηση. 1597. Prado.

Γ. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΝΕΑ / ΤΡΟΦΗ ΓΙΑ ΣΚΕΨΗ

10. Από πού προέρχονται τα έθιμα των Χριστουγέννων;

Γιατί στολίζουμε δέντρο; Πότε ξεκινήσαμε να ανταλλάσσουμε δώρα; Από πού έρχεται ο Άγιος Βασίλης;

Η 25η Δεκεμβρίου γιορτάζεται σε όλο τον κόσμο ως μέρα χαράς, ακόμη και στον μη χριστιανικό κόσμο. Ωστόσο, δεν ονομάζαμε αυτή τη μέρα πάντα Χριστούγεννα και δεν γιορτάζαμε πάντα τη γέννηση του Θείου βρέφους! Ούτε είχαμε τα ίδια έθιμα. Όλα έχουν τη δική τους, ενδιαφέρουσα ιστορία, και μόλις τη μάθετε, είμαστε βέβαιοι ότι θα αγαπήσετε τις γιορτές ακόμη περισσότερο!

Από τα αρχαία χρόνια, εορταζόταν το χειμερινό ηλιοστάσιο στις 22 Δεκεμβρίου, δηλαδή η μεγαλύτερη σε διάρκεια μέρα του χειμώνα. Το χειμερινό ηλιοστάσιο σηματοδοτούσε την έναρξη του χειμώνα, το μέγιστο της μέρας και μια εποχή αναγέννησης, που κορυφώνεται στην εαρινή ισημερία (21 Μαρτίου), όταν πλέον η φύση ανθίζει. Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο πότε ξεκινήσαμε να γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα. Ωστόσο, υπάρχουν ενδείξεις ότι η μέρα είχε ήδη καθιερωθεί από τον 2ο μ.Χ. αιώνα στη Ρώμη, καθώς συνέπυτε με τη ρωμαϊκή γιορτή dies solis invicti nati (ημέρα της γέννησης του ανίκητου ήλιου). Ο συμβολισμός ήταν πολύ όμορφος για να μην υιοθετηθεί τελικά και από την εκκλησία. – γιορτάζουμε τη γέννηση της ελπίδας, τη δημιουργία και το φως που δίνει ζωή στα πάντα.

Πότε ξεκινήσαμε να στολίζουμε δέντρο;

Το στολισμένο δέντρο βρίσκεται στο επίκεντρο κάθε σπιτιού και όχι μόνο ομορφαίνει τον χώρο, αλλά και προσθέτει χαμόγελα στα πρόσωπα όλης της οικογένειας! Υπάρχουν καταγραφές από την εποχή του μεσαίωνα για τη χρήση κλαδιών ελάτου με μήλα για τον στολισμό των σπιτιών. Μαρτυρίες από τον 16ο αιώνα

κάνουν αναφορά για στεφάνια ελάτου που στη μέση τοποθετούνταν κεριά. Το κλαδί δεν άργησε να γίνει... δέντρο και μετά την εφεύρεση του ηλεκτρικού λαμπτήρα, το φως έδωσε ο ηλεκτρισμός! Μάλιστα, το πρώτο καταγεγραμμένο Χριστουγεννιάτικο δέντρο με ηλεκτρικά λαμπάκια ήταν αυτό που στόλισε ο Edward H. Johnson, συνεργάτης του εφευρέτη Thomas Edison, το 1882.

Δώρα για όλους!

Το καλύτερο μέρος των γιορτινών ημερών! Η ανταλλαγή δώρων τα Χριστούγεννα καθιερώθηκε ως έθιμο προς το τέλος του 18ου αιώνα. Συμβολικά, η γέννηση του Χριστού είναι ένα δώρο στην ανθρωπότητα, αλλά και από μια πιο απλή άποψη, όλοι θυμόμαστε την ιστορία με τους τρεις Μάγους, αποστολή των οποίων ήταν να τιμήσουν το νεογέννητο με τις πολυτιμες προσφορές τους. Η ανταλλαγή δώρων έθεσε τη βάση ώστε η γιορτή των Χριστουγέννων ανέκαθεν να θεωρείται μια εξαιρετική περίπτωση για οικογενειακή συγκέντρωση. Φανταστείτε τη χαρά μικρών και μεγάλων όταν σκίζουν το περιτύλιγμα... είναι η καλύτερη ανάμνηση που θα κουβαλάτε μαζί σας για μια ζωή!

Και ποιος φέρνει τα δώρα τελικά;

Δεν έχει σημασία, αρκεί να τα βρίσκουμε το πρωί κάτω από το δέντρο! Μια παλιά ευρωπαϊκή παράδοση ήθελε τον Άγιο Νικόλαο να φέρνει γλυκά και δώρα στα παιδιά τη μέρα που τον τιμούμε, δηλαδή στις 6 Δεκεμβρίου. Ένα ανώνυμο ποίημα που δημοσιεύτηκε στη Νέα Υόρκη το 1823 και ανέφερε ότι ο Άγιος Νικόλαος έφερνε τα δώρα τη νύχτα πριν από τα Χριστούγεννα έγινε τόσο δημοφιλές, ώστε θεωρείται ότι επηρέασε την κοινή γνώμη στο να υιοθετηθεί τον «Santa Claus» ως φιγούρα και την παραμονή των Χριστουγέννων ως τη μέρα ανταλλαγής των δώρων. Όσο για τη φορεσιά του, πρόκειται για μια πιο χαρούμενη εκδοχή της επισκοπικής στολής, ενώ και η μορφή του εξελίχθηκε με τα χρόνια για να φτάσει να είναι ο καλοσυνάτος και χαμογελαστός ασπρογέννης που λατρεύουν τα παιδιά.

Το γιορτινό μενού

Γύρω από το τραπέζι είναι που μαζεύεται όλη η οικογένεια και λέγονται οι καλύτερες ιστορίες! Το μενού είναι πάντα πλούσιο και όλοι ανυπομονούν για τα γλυκά. Οι κουραμπιέδες είναι αραβικής προέλευσης (το όνομα σημαίνει «ξερό μπισκότο»), αλλά η προσθήκη

της άχνης ζάχαρης μετέπειτα ταίριαζε απόλυτα με τη χιονισμένη εικόνα των ιδανικών Χριστουγέννων και επικράτησε στην ελληνική παράδοση. Τα μελομακάρονα λόγω της χρήσης υλικών όπως το μέλι, που θεωρείται ότι φέρνει ευζωία, μετέτρεψε το γλυκό σε μια ευχή για καλοτυχία και καλή υγεία γενικότερα. Η Βασιλόπιτα έχει μια ενδιαφέρουσα ιστορία: Ετοιμάζεται για να τιμήσει τον Μέγα Βασίλειο από την Καισάρεια, επίσκοπο της Καππαδοκίας, ο οποίος είχε αναγκαστεί να συγκεντρώσει τιμαλφή από τους πιο εύπορους κατοίκους για να γλιτώσει την πόλη από ενδεχόμενη λεηλασία. Ωστόσο, όταν αυτή αποφεύχθηκε τελικά, ήταν αδύνατο να επιστραφούν σε όποιον τα είχε δώσει, οπότε ο Βασίλειος σκέφτηκε να ετοιμαστούν και να μοιραστούν άρτοι, στον καθένα από τους οποίους είχε τοποθετηθεί ένα νόμισμα! Κάπως έτσι, λοιπόν, με κάθε μία από τις επιμέρους ιστορίες και παραδόσεις, τα Χριστούγεννα έγιναν η αγαπημένη γιορτή όλων, ανεξαρτήτως προέλευσης, εθνικότητας ή θρησκείας. Γιορτάστε τα όπως και όπου εσείς προτιμάτε, μαζί με τα πρόσωπα που αγαπάτε περισσότερο. Και μην ξεχνάτε να τους δείξετε την εκτίμηση και την ευγνωμοσύνη σας σε κάθε περίπτωση, είτε με περιτύλιγμα και κόκκινο φιόγκο είτε με ζάχαρη άχνη!

Πηγή: <https://www.protothema.gr/>

11. Επιστρέφουν στην Κύπρο πάνω από 100 αρχαιότητες από την εποχή του χαλκού

Οι αρχαιότητες που, σύμφωνα με τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό Walk of Truth, «αποτελούν μια ενιαία

συλλογή με μοναδικά εκθέματα», βρίσκονται στην κατοχή του Άγγλου συλλέκτη Ντέιβιντ Τζόνσον.

Περισσότερες από 100 κυπριακές αρχαιότητες της Εποχής του Χαλκού, που εξασφάλισε το Ίδρυμα Walk of Truth μέσω Άγγλου συλλέκτη, βρίσκουν τον δρόμο της επιστροφής τους στην Κύπρο. Οι αρχαιότητες που, σύμφωνα με τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό Walk of Truth, «αποτελούν μια ενιαία συλλογή με μοναδικά εκθέματα», βρίσκονται στην κατοχή του Άγγλου συλλέκτη Ντέιβιντ Τζόνσον.

Ο κ. Τζόνσον έχει κληροδοτήσει τη συλλογή του στο Walk of Truth, εξουσιοδοτώντας την ιδρύτρια του Τασούλα Χατζητοφή να φροντίσει, ώστε η συλλογή να δοθεί σε δημόσιο ίδρυμα της επιλογής της στην Κύπρο ή αν δεν είναι εφικτό, να βρει ανάλογο χώρο στο εξωτερικό. Η υπογραφή της συμφωνίας έγινε στη Χάγη και προνοεί ότι το ίδρυμα θα φροντίσει ώστε να πραγματοποιηθεί η επιθυμία του εν ζωή ή μετά θάνατο, επιλέγοντας τον σωστό χώρο, υπό τον όρο αυτή να εκτίθεται ενιαία και να είναι προσβάσιμη στο κοινό και στους ερευνητές.

Η συλλογή του 70χρονου αρχιτέκτονα και καλλιτέχνη καλύπτει μοναδικά κομμάτια της Εποχής του Χαλκού, φτάνει μέχρι την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου, και τελειώνει με την Αρχαϊκή (μέχρι το 480 π.χ) Στη συλλογή περιλαμβάνονται ειδώλια, αγγεία, αμφορείς, φλασκιά.

Ο οργανισμός Walk of Truth αναφέρει ότι αρχική πρόθεση του Ντέιβιντ Τζόνσον το 2016, ήταν να δώσει ολόκληρη τη συλλογή στο Κυπριακό Μουσείο, για αυτό και πριν από δύο χρόνια ήρθε στην Κύπρο και συναντήθηκε με τη διευθύντρια και έφορο του Αρχαιολογικού Μουσείου. Στην πορεία, όπως αναφέρει σχετική ανακοίνωση « οι διαπραγματεύσεις δεν εξελίχθηκαν ομαλά», καθώς ο Άγγλος συλλέκτης εισέπραξε, σύμφωνα με τον ίδιο, «εχθρική συμπεριφορά, η οποία τον έκανε να αλλάξει γνώμη για τη δωρεά του». Η πρόθεση του, προστίθεται, να δώσει πληροφορίες για κυπριακά κομμάτια που κυκλοφορούν στη διεθνή αγορά τέχνης «δεν βρήκε επίσης ανταπόκριση». Απογοητευμένος και έτοιμος να δωρίσει τη συλλογή του αλλού, εκτός Κύπρου, άρχισε να διαπραγματεύεται με ξένα ιδρύματα, συγκεκριμένα με ένα μουσείο στην Ελβετία.

Η κ. Τασούλα Χατζητοφή, μαθαίνοντας την πληροφορία ήρθε σε επαφή μαζί του και ενημερώθηκε για την πρόθεση του να δωρίσει την πολύτιμη συλλογή του. Σε συνεχείς επαφές μαζί με τον ίδιο και την οικογένεια του τον έπεισε ότι η συλλογή του θα πρέπει να καταλήξει στην Κύπρο, διαβεβαιώνοντας τον ταυτόχρονα ότι το Walk of Truth θα ενημερώσει τόσο το υπουργείο Συγκοινωνιών όσο και το υπουργείο Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, με στόχο την αξιοποίηση της συλλογής του, αλλά και για την απόδοση της τιμής που του αρμόζει για μια τόσο ευγενική προσφορά.

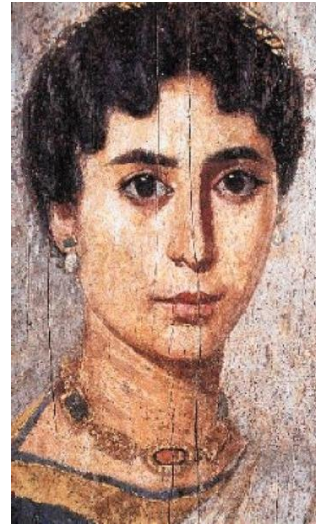
Σημειώνουμε ότι στη σχετική ανακοίνωση δεν αναφέρεται τότε και πώς ο Άγγλος συλλέκτης απέκτησε την κυπριακή συλλογή.

Ο Ντέιβντ Τζόνσον γεννήθηκε στην Αγγλία. Σπούδασε Αρχιτεκτονική και φοίτησε σε Σχολή Καλών Τεχνών. Αυτή τη στιγμή βρίσκεται στο στάδιο ολοκλήρωσης ενός ακαδημαϊκού άρθρου για τα κυπριακά σανιδόσημα ειδώλια της Πρώιμης III/Μέσης I-II Εποχής του Χαλκού. Η σύζυγος του, Κάθυ, είναι γλωσσολόγος και εκπαιδευτικός και έχει θητεύσει ως διευθύντρια Βασικής Εκπαίδευσης Διδασκόντων σε πανεπιστήμιο του Λονδίνου. Παρακολουθεί μαθήματα αρχαίων ελληνικών.

12. Τα πορτραίτα του Φαγιούμ

Κήπος της Αιγύπτου ονομάζονταν από παλιά το **Φαγιούμ**, η περιοχή με την πλούσια βλάστηση και την άφθονη παραγωγή σε ελιές και κρασί. Η αρχαία ονομασία του Φαγιούμ ήταν Σε-ρεσί, που σημαίνει θάλασσα, γιατί ο Νείλος πλημμύριζε κάθε καλοκαίρι και μετέτρεπε το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής σε λίμνη. Στους χρόνους των Φαραώ, το Φαγιούμ ονομαζόταν Περ-Σεμπέκ ή Περ Σομπέκ, που σημαίνει «Κατοικία του Σεμπέκ». Εκεί λατρευόταν ο ιερός κροκόδειλος, ο θεός Σεμπέκ, που είχε τη μορφή κροκόδειλου. Οι Έλληνες ονόμασαν τη μητρόπολη, Κροκοδείλων Πόλη, ενώ αργότερα στους χρόνους των Πτολεμαίων ήταν

γνωστή ως Αρσινόη, από το όνομα της γυναίκας και αδελφής του Πτολεμαίου Β΄ του Φιλάδελφου.

Γυναικείο πορτραίτο, εγκραυστική τεχνική, 37 εκ. x 22 εκ., 96-192 μ.Χ., Λονδίνο, Βρετανικό Μουσείο.

Κατά το έτος 14 π.Χ., την εποχή της ρωμαϊκής κυριαρχίας στην Αίγυπτο, Έλληνες καλλιτέχνες ζωγράφιζαν προσωπογραφίες τις οποίες οι εικονιζόμενοι κρεμούσαν στους τοίχους των σπιτιών τους. Μετά τον θάνατό τους τα πορτραίτα αυτά ενσωματώνονταν στη μούμια στο ύψος του προσώπου. Έχουν περάσει στην ιστορία της τέχνης ως «**πορτραίτα του Φαγιούμ**», επειδή τα περισσότερα βρέθηκαν στο οροπέδιο του Φαγιούμ και πρόκειται για καταροχίν ντοκουμέντα της ελληνορωμαϊκής ζωγραφικής που έχουν φιλοτεχνηθεί πάνω σε καβαλέτο.

Πρώτος ο Ιταλός περιηγητής **Pietro Della Valle** ανακάλυψε τα πορτραίτα το 1615, στην όαση Φαγιούμ, 85 χλμ. νότια του Καΐρου. Στις αρχές του 19ου αιώνα πραγματοποιήθηκαν ανασκαφές από αγγλικές και γαλλικές αποστολές φέρνοντας στην επιφάνεια προσωπογραφίες, χωρίς να κεντρίσουν το ενδιαφέρον των ειδημόνων της τέχνης. Το 1887, κάτοικοι της περιοχής κοντά στο Ελ-Ρουμπαγιάτ ανακάλυψαν μούμιοποιημένα σώματα με προσωπογραφίες στη θέση της κεφαλής. Ο Αυστριακός επιχειρηματίας **Theodor Graf** αγόρασε τα συγκεκριμένα έργα και τα παρουσίασε σε διάφορες πόλεις της Ευρώπης και στη Νέα Υόρκη.

Ωστόσο, ένα μεγάλο μέρος του συνολικού corpus, ήλθε στην επιφάνεια χάρη στον Άγγλο αρχαιολόγο **William Flinders Petrie**, ο οποίος τον Ιανουάριο του 1900 αναζητώντας την είσοδο της πυραμίδας Χαουάρα στην οάση Φαγιούμ της Αιγύπτου, εντόπισε την ελληνορωμαϊκή νεκρόπολη.

Η τεχνική:

Η τεχνική με την οποία γίνονταν τα συγκεκριμένα πορτραίτα, είναι γνωστή με τον όρο «εγκαυστική». Στην αρχή, οι ζωγράφοι λείαναν και προετοιμάζαν το ξύλο πάνω στο οποίο και επρόκειτο να ζωγραφίσουν. Μετά ανακάτευαν τις σκόνες των χρωμάτων με λιωμένο κερί μέλισσας για να γίνει το μείγμα ανθεκτικό και στερεό. Πάνω στο λείο ξύλο σχεδίαζαν το περίγραμμα. Στη συνέχεια άπλωναν το ζεστό μείγμα κεριού και χρώματος στο φόντο. Η εγκαυστική τεχνική, απαιτούσε μεγάλη ταχύτητα στην εκτέλεση γιατί το κερί δεν έπρεπε να κρυώσει και να ξεραθεί, αλλά να απλωθεί όσο ήταν ακόμη μαλακό.

Οι μορφές:

Οι καλλιτέχνες δούλευαν τις προσωπογραφίες εκ του φυσικού με βάση το ζωντανό πρόσωπο. Τα ρούχα των γυναικών είναι συνήθως πολύχρωμα. Τα κυρίαρχα χρώματα είναι το μοβ, το ροζ και το κυκλαμινί. Τα μαλλιά είναι πάντα μαζεμένα στο επάνω μέρος του κεφαλιού, ενώ μικρές μπούκλες πλαισιώνουν το μέτωπο και τους κροτάφους. Οι άνδρες φορούν συνήθως έναν λευκό χιτώνα με δύο φαρδιές χρωματιστές ρίγες. Αντίθετα, η ένδυσή τους με χρωματιστό χιτώνα υποδηλώνει στρατιωτική ιδιότητα ή δημόσιο αξίωμα. Τα μαλλιά είναι κοντά με μπούκλες. Οι ώριμοι άνδρες έχουν γένια, ενώ οι νεαρότεροι εικονίζονται αγένιοι. Οι άνδρες ιερείς διακρίνονται από τους υπόλοιπους ώριμους άνδρες από το γεγονός ότι φέρουν στα μαλλιά τους ένα άστρο με επτά ακτίνες, που ήταν το έμβλημα του ήλιου.

Για την απόδοση της ανθρώπινης σάρκας, οι καλλιτέχνες χρησιμοποιούσαν το λευκό, την κίτρινη ώχρα, το κόκκινο και το μαύρο, τα λεγόμενα και γαιώδη ή φυτικά χρώματα. Αρχικά άπλωναν ένα απαλό χρώμα, πάνω στο οποίο προσέθεταν ορισμένα λευκά σημεία «αυγές» και ροζ

ανταύγειες. Όταν το πορτραίτο τελείωνε, προσέθεταν διάφορα χρυσά διακοσμητικά στοιχεία στα μαλλιά και στα ρούχα, ενώ πολλά από τα στεφάνια δεν είναι ζωγραφισμένα, αλλά προσθήκες από φύλλα χρυσού.

Χαρακτηριστικά σε όλες τις προσωπογραφίες ανδρών και γυναικών, είναι τα μεγάλα μαύρα εκφραστικά μάτια, τα οποία έχουν μικρά βλέφαρα και καμπυλόγραμμο φρύδια που ενώνονται πάνω από την ίσια μύτη. Πρόκειται για ρεαλιστικά πορτραίτα που έχουν αποδοθεί με ιμπρεσιονιστική αντίληψη. Οι καλλιτέχνες ζωγράφιζαν αυτό που έβλεπαν και το απέδιδαν νατουραλιστικά. Οι μορφές αποδίδονται σχεδόν πάντα μετωπικά ή σε στάση τριών τετάρτων με ελαφρά στροφή προς τα αριστερά ή τα δεξιά και διακατέχονται από μια αυστηρότητα, ηρεμία, ιερατικότητα και πνευματικότητα. Με αυτήν την έννοια τα εν λόγω «εξπρεσιονιστικά» πορτραίτα αποτέλεσαν πρότυπο για τις μετέπειτα βυζαντινές αγιογραφίες. Αυτές υιοθέτησαν στοιχεία τόσο τεχνικής, όσο και απόδοσης και χαρακτηριστικών των μορφών του Φαγιούμ, σε μια προσπάθεια να εκφράσουν τον εσωτερικό κόσμο των εικονιζόμενων και να δώσουν έμφαση σε πνευματικά στοιχεία.

Τα πορτραίτα του Φαγιούμ έχουν μείνει σε μεγάλο μέρος τους σε εξαιρετική κατάσταση, καθώς η στεγνή άμμος της Αιγύπτου τα διατήρησε στεγνά και ξερά. Αρκετά όμως έχουν υποστεί φθορές καθώς ήταν ενσωματωμένα πάνω σε μια μούμια και ως εκ τούτου οι ζημιές στον χώρο φύλαξής τους ήταν αναπόφευκτες. Επίσης, πολλά καταστράφηκαν κατά τη διαδικασία της ταφής, αλλά και της μεταφοράς τους από την Αίγυπτο σε διάφορες ευρωπαϊκές πόλεις.

**Στειακάκης Χρυσοβαλάντης
(Ιστορικός Τέχνης)**

Πηγή: <http://www.artmag.gr/>

13. Η «Αΐντα» του Βέρντι σε Θεαματική παραγωγή της MET

Με ανακούφιση υποδεχθήκαμε και εφέτος την πολιτισμική χορηγία του **ANT1**, απευθείας δορυφορικών μεταδόσεων υψηλής ευκρίνειας για 10 παραστάσεις της **Μετροπόλιταν Όπερα** της καλλιτεχνικής περιόδου 2018-19. Η αδιάλειπτη υπεροδοηκονταετής τεκμηρίωση της επίζηλης μελοδραματικής παράδοσης της MET, με διαχρονική all star παρουσία της παγκόσμιας αφρόκρεμας λυρικών ερμηνευτών, σκηνοθετών και μαέστρων, συνδυαζόμενη με την τυπικά αμερικανικής κοπής σκηνική αξιοποίηση τεχνολογικών επιτευγμάτων, συγκροτούν οικουμενικό ποιοτικό πήχη για το κορυφαίο συνθετικό είδος παραστατικών και εικαστικών τεχνών που αποτελεί η Όπερα. Παρά τη σποραδική επίκληση επιφανειακότητας των παραστάσεων, οι εξ ημών επαΐοντες γνωρίζουμε ότι οι αναμεταδόσεις που επινόησε η διοίκηση του **PeterGelb** ως μέσο οικονομικής ενίσχυσης του ουδόλως επιδοτούμενου από ομοσπονδιακούς ή αυτοδιοικητικούς πόρους οργανισμού αποτελούν έκτοτε προϊόν η παραγωγή του οποίου υφίσταται αυστηρό ποιοτικό έλεγχο, προτού αυτό διατεθεί στην ελεύθερη αγορά της παγκόσμιας κατανάλωσης, αρχικά ως προσφερόμενη αναμετάδοση και εν συνεχεία ως ανταγωνιστική εμπορική διάθεση σε φορείς εικόνας και ήχου. Είναι αυτές οι ποιοτικές προδιαγραφές και η σχολαστικότητα τήρησής τους που διασφαλίζουν ότι, σε εποχή γενικευμένου και διόλου αθώου εικονοκλαστικού μένους, οι όπερες δεν παρουσιάζονται εννοιολογικά παραποιημένες και σκηνικά ευτελείς στο όνομα της δήθεν εμβάθυνσής τους, αλλά αντίθετα ενσωματώνουν κολοσσιαία προεργασία επί των ιστορικών και αισθητικών δεδομένων, εκσυγχρονίζοντας σαγηνευτικά το στοιχείο του θεάματος και διευκολύνοντας τον κατά τεκμήριο ενημερωμένο θεατή να κατανοήσει το κάθε έργο, όπως προκύπτει από το ίδιο το ποιητικό και μουσικό κείμενο.

Η «**Aida**» (6/10) του **Giuseppe Verdi**, που εγκαινίασε τον κύκλο των αναμεταδόσεων, παρά τον υποτονικό ήχο της βραδιάς στην αίθουσα «Αλεξάνδρα Τριάντη», επιβεβαίωσε, στα θετικά και

στα λιγότερο θετικά στοιχεία της αποτίμησής της, ότι η MET εξακολουθεί να αποτελεί παγκόσμιο βαρόμετρο επιπέδου της λυρικής τέχνης. Η σκηνογραφικά επιβλητική, απερχόμενη παραγωγή της **Sonja Frisell**, αν και ελεγχόμενη ως στατική από πλευράς διδασκαλίας, επέτρεψε μολαταύτα στους επικρατέστερους ερμηνευτές της διανομής να επικεντρωθούν στη φωνητική υποκριτική υπηρετήσης των ρόλων. Εξέχουσα ανάμεσά τους η ρωσικής καταγωγής **AnnaNetrebko**. Καλλιτέχνις αντάξια ενός παροιμιώδους «χρυσού αιώνα», η Αυστριακή πλέον υψίφωνος φόρτισε με ένταση το ρετσιτατίβο εσωτερικής σύγκρουσης της πρώτης άριάς της, αναζήτησε (όχι μόνο κατά δήλωσή της στο παρασκήνιο) ποικίλες χρώσεις για τις αλλεπάλληλες επικλήσεις της ηρωίδας στο Θείο και πλημμύρισε την αίθουσα με εύηχο, ολόθερμο, άψογης γραμμής τραγούδι, χωρίς οι μυώδεις προσκτήσεις δραματικότητας να αποξηραίνουν τη λυρική θέρμη και πληρότητά του. Αντίστοιχο επίπεδο με την ανεπίληπτη Κάρμεν της στο Ηρώδειο κατέγραψε, ως μουσικά ευαίσθητη και φωνητικά ατρόμητη Αμνέρις, η Γεωργιανή μεσόφωνος **Anita Rachvelishvili**, επισκιάζοντας την ανάμνηση της προκατόχου της Dolora Zajick. Το αντίστροφο αφορούσε δυστυχώς τον τραχύ Ρανταμές, μήλον της έριδος για τις πριμαντόνες. Ο Λετονός τενόρος **Aleksandrs Antonenko** θυσίασε κάθε πρόβλεψη της παρτιτούρας για εσωτερικότητα και σιγανό τραγούδι στην αγωνία ευστάθειας της δραματικής του εξαγγελίας (η σκηνή του τάφου υπήρξε η καθυστερημένη εξαίρεση σε θλιβερό κανόνα). Ο Χαβανέζος **Quinn Kelsey** και ο Μογγόλος **Amartuvshin Enkhbat** είναι ίσως οι σπουδαιότεροι αναδυόμενοι βερντιανοί βαρύτονοι της εποχής. Ο πρώτος το επιβεβαίωσε ως μουσικά και δραματικά ρωμαλέος Αμονάσρο, χωρίς ολισθήματα αισθητικής. Δυο συμπαθείς εκπρόσωποι της χαμηλής περιοχής, ο προερχόμενος από αναμορφωτήριο βαθυβαρύτονος **Ryan Speedo Green** και ο Ρώσος μπάσος **DmitryBelosselskiy**, συμπλήρωσαν τη διανομή ως Φαραώ και Αρχιερέας. Την αδιάπτωτα έξοχη χορωδία και ορχήστρα της MET οδήγησε με ασφάλεια αλλά χωρίς σαφή δραματουργική κατεύθυνση ο Ιταλός αρχιμουσικός **Nicola Luisotti**.

Πηγή: Κυριάκος Π. Λουκάκος, <http://www.avgi.gr/>

14. Στο μυαλό του απόλυτου Homo Universalis - Μια έκθεση αποκάλυψη για τον Λεονάρντο Ντα Βίντσι

Το Παλιό Αμαξοστάσιο του Ο.ΣΥ. μεταμορφώνεται για να φιλοξενήσει τη μεγαλειώδη έκθεση για τη ζωή και το έργο μιας από τις μεγαλύτερες ιδιοφυΐες όλων των εποχών - Από 30 Νοεμβρίου έως 30 Μαρτίου στο Γκάζι.

Τρεις εκθέσεις ενώνονται για πρώτη φορά στην πιο ολοκληρωμένη έκθεση για μια από τις μεγαλύτερες μορφές όλων των εποχών. Τον Λεονάρντο Ντα Βίντσι. Από τις 30 Νοεμβρίου έως τις 30 Μαρτίου όσοι θαυμάζουν το έργο αυτής της πολυσχιδούς ιδιοφυΐας, θα έχουν την ευκαιρία να δουν από κοντά 75 μοντέλα των εφευρέσεών του, σε φυσικό μέγεθος, διαδραστικές μηχανές, αντίγραφα των περίφημων κωδικών του και συνολικά πάνω από 200 εκθέματα σχεδιασμένα σε συνεργασία με το Μουσείο Leonardo da Vinci της Ρώμης.

Παράλληλα, θα βιώσουν μία καθηλωτική οπτικοακουστική εμπειρία που παρουσιάζει τη ζωή και το έργο αυτού του μεγάλου καλλιτέχνη/εφευρέτη, ενώ θα μάθουν τα μυστικά του πιο διάσημου έργου τέχνης στον κόσμο, της Μόνα Λίζα, καθώς αποκαλύπτονται για πρώτη φορά από τον Pascal Cotte και το Lumiere Technology Institute.

Ο Ντα Βίντσι αν και ζωγράφισε δύο από τα γνωστότερα έργα της Ιστορίας, τον Μυστικό Δείπνο και τη Μόνα Λίζα, θεωρούσε τον εαυτό του εξίσου άνθρωπο της επιστήμης και της τεχνολογίας. Μελετούσε το ανθρώπινο σώμα, τα πουλιά, τη λειτουργία της καρδιάς, τα φυτά, γεωλογία, σχεδίαζε πτητικές και πολεμικές μηχανές. Αμφιλεγόμενη προσωπικότητα που όμως επιβεβαιώνει ακόμα και μετά τον θάνατό του ότι η δημιουργικότητα και η επιτυχία, ξεκινούν πάντα από την τόλμη να είσαι διαφορετικός.

Η έκθεση θα πραγματοποιηθεί σε ένα εμβληματικό κτίριο του κέντρου της Αθήνας, το Παλιό Αμαξοστάσιο του Ο.ΣΥ. στο Γκάζι, το οποίο μεταμορφώνεται για να φιλοξενήσει αυτή τη μοναδική εμπειρία. Με τη συνδρομή του Μουσείου Leonardo da Vinci στη Ρώμη, του Ινστιτούτου Lumiere Technology στο Παρίσι, αλλά και ειδικών από Ιταλία και Γαλλία, το Leonardo Da Vinci – 500 Years of Genius επιδεικνύει το πλήρες φάσμα των επιτευγμάτων του Λεονάρντο, τιμώντας έτσι τη μεγαλύτερη διάνοια όλων των εποχών, 500 χρόνια μετά το θάνατό του.

Ανακαλύψτε την εκπληκτική ζωή και το έργο του ντα Βίντσι μέσα από ένα μοναδικό ταξίδι στο χώρο και το χρόνο, και διεισδύστε στο μυαλό του απόλυτου Homo Universalis, του ανθρώπου που έθεσε τα θεμέλια για κάποιες από τις σημαντικότερες εφευρέσεις της ανθρωπότητας, όπως το αεροπλάνο, το αυτοκίνητο, το υποβρύχιο, το αλεξίπτωτο και το ποδήλατο.

Η έκθεση με μια ματιά

- Πάνω από 200 μοναδικά εκθέματα του Μουσείου Leonardo da Vinci της Ρώμης
- 75 αντίγραφα των μηχανικών εφευρέσεων του Ντα Βίντσι
- 17 θεματικές ενότητες όπου αναδεικνύεται το πλήρες φάσμα του έργου του Λεονάρντο
- Διαδραστικές εμπειρίες που ενθαρρύνουν τη γνώση διά της αφήξης
- Κατανοητές επεξηγήσεις των θεωριών και των έργων του Ντα Βίντσι
- Ανάλυση και ιστορικό περιεχόμενο των βασικών έργων του Ντα Βίντσι με τη χρήση διαδραστικών και διασκεδαστικών τεχνολογιών

- Αντιπαράβολή ανάμεσα στο έργο του Λεονάρντο Ντα Βίντσι και στις σύγχρονες τεχνολογίες και μηχανικές εφαρμογές.

15.13 υπέροχα πράγματα που έχει πει ο Ευγένιος Τριβιζάς για τα παιδιά (Επιμέλεια Έλενα Θάνου)

1. Δεν πρέπει να υποτιμάμε τα παιδιά, ούτε να τους φερόμαστε συγκαταβατικά. Καταλαβαίνουν πολύ περισσότερα απ' όσα θέλουμε να πιστεύουμε.
2. Τα παιδιά πρέπει να μάθουν να ξεπερνάνε την πραγματικότητα, όχι μόνο να την υπηρετούν. Προσαρμόζοντας το παιδί στη δική μας πραγματικότητα, δολοφονούμε την ικανότητά του να ονειρεύεται.
3. Ήρωες δεν είναι τόσο οι εύποροι γονείς που πολλές φορές λόγω των υποχρεώσεων τους δεν έχουν καιρό να προσφέρουν ποιοτικό χρόνο στα παιδιά τους, όσο εκείνοι που παρά τις αντίξοες συνθήκες παλεύουν και πολλές φορές θυσιάζονται για να τους προσφέρουν ό,τι καλύτερο μπορούν.
4. Ένας δάσκαλος όταν βλέπει ορθογραφικά λάθη πρέπει να σκέφτεται ότι σοβαρότερα από τα ορθογραφικά, είναι τα λάθη της ζωής και από αυτά πρέπει να προφυλάξει κυρίως τους μαθητές του.

5. Το πιο πολύτιμο δώρο για τα παιδιά είναι ο χρόνος που τους αφιερώνουμε. Πιο πολλές ώρες τη μέρα αντικρίζουν τα παιδιά οθόνες τηλεόρασης και κομπιούτερ, παρά τους γονείς τους. Τίποτα όμως δε μπορεί να αντικαταστήσει την ζεστασιά και την αίσθηση της ασφάλειας που προσφέρει η προσωπική επαφή και επικοινωνία. Συνεπώς, στόχος μας πρέπει να είναι η μεγιστοποίηση του ποιοτικού χρόνου που τους αφιερώνουμε. Και μην ξεχνάμε ότι τα διάφορα υποκατάστατα της πραγματικής στοργής, μπορεί να έχουν από αρνητικά ως καταστροφικά αποτελέσματα.

6. Ποτέ δεν κατάλαβα γιατί τα παιδιά βλέπουν προγράμματα για μεγάλους, ενώ θα έπρεπε τα παιδικά προγράμματα να ήταν τόσο καλά που να τα έβλεπαν οι μεγάλοι.

7. Το πιο όμορφο σχόλιο που έχει πει παιδί για παραμύθι μου ήταν ότι είναι όμορφο σαν χαρτοπόλεμος.

8. Το πιο σημαντικό που με έχει μάθει η επαφή μου με τα παιδιά είναι να είμαι χαρούμενος χωρίς κανένα ιδιαίτερο λόγο.

9. Η ενθάρρυνση της δημιουργικότητας και η καλλιέργεια της φαντασίας είναι από τις πιο παραμελημένες πλευρές της ανατροφής των παιδιών μας. Τα παραγεμίζουμε σαν γαλοπούλες με γνώσεις και πληροφορίες, ενώ αφήνουμε τη φαντασία τους να λιμοκτονεί. Τα παιδιά εισέρχονται στο σχολείο προικισμένα με πλούσια φαντασία και αποφοιτούν με φαντασίες ατροφικές ή στραγγαλισμένες.

10. Μόνο αν μάθουμε σε ένα παιδί πιο πολύ από "γιατί;" να ρωτάει "γιατί όχι;" έχουμε ελπίδα να αποφύγουμε τη στασιμότητα, την αδράνεια και την κοινωνική αποτελμάτωση.

11. Αν οι γονείς διαβάζουν στο παιδί μια ιστορία που τους αφήνει αδιάφορους, το παιδί το αισθάνεται. Αν αντιθέτως απολαμβάνουν οι ίδιοι την όλη διαδικασία, τότε είναι πολύ πιο πιθανόν να μεταδώσουν στο παιδί την αγάπη για το διάβασμα.

12. Η επικοινωνία με τα παιδιά, οι ερωτήσεις και οι παρατηρήσεις τους προσφέρουν μια ανεξάντλητη πηγή έμπνευσης. Τι να πρωτοθυμηθώ; Το αγόρι που όταν η μητέρα του είπε να μην τρέχει για να μην λαχανιάσει της απάντησε ότι «έχει τρέξει πολλές φορές αλλά δεν έχει μεταμορφωθεί ακόμα σε λάχανο» και μου έδωσε την ιδέα για το όνομα του «Αρχέλαου του λαχανιασμένου λάχανου», του δρομέα στα κόμικς της «Φρουτοπίας». Θα αναφέρω μια ακόμα περίπτωση. Είχα ρωτήσει τα παιδιά σε ένα σχολείο αν ξέρουν τι σημαίνει κλωνοποίηση: «Όταν οι άνθρωποι γίνονται κλόουν» απάντησε ένα παιδί. Έτσι γράφω μια ιστορία που διαδραματίζεται στην Χώρα των Σοβαρών Ανθρώπων όπου παρουσιάζονται ξαφνικά διάφορα ανεξήγητα συμπτώματα κλωνοποίησης.

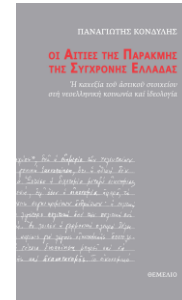
13. Θυμάμαι όταν διάβαζα την «Λωξάντρα» της Ιορδανίδου που της έδινε η γιαγιά της ένα σακούλι με κουμπιά και ήταν ευτυχομένη. Έτσι είναι. Τα παιδιά με το τίποτα με ένα σπιρτόκουτο, μπορούν είναι χαρούμενα και αυτό είναι κάτι δημιουργικό, διότι για το παιδί μία κορδέλα μπορεί να είναι ένα ποτάμι, οι πορτοκαλόφλουδες караβάκια και ένας χάρακας σπαθί. Συνήθως δεν τα αφήνουμε να καλλιεργήσουν τη φαντασία τους, απλά τους δίνουμε ένα καινούργιο παιχνίδι, το οποίο σε λίγο καιρό θα βαρεθούν και μετά του παίρνουμε και άλλο και άλλο...

Πηγή: <https://www.alfavita.gr/>

16. Παναγιώτης Κονδύλης (2011). Οι αιτίες της παρακμής της σύγχρονης Ελλάδας. Η καχεξία του αστικού στοιχείου στη νεοελληνική κοινωνία και ιδεολογία. Εκδόσεις Θεμέλιο.

Η δραματικότητα της εθνικής κρίσης που βιώνουμε έχει προκαλέσει μια βαθύτερη και υγιή ανάγκη αναστοχασμού της πορείας της Ελλάδας, όχι μόνο κατά την πρόσφατη μεταπολιτευτική περίοδο, αλλά στη μακρά διάρκεια της Νεωτερικότητας. Το κίνητρο αυτής της εθνικής ενδοσκόπησης είναι

προφανώς η αυτογνωσία, η κατανόηση του πως φτάσαμε ως εδώ, τι και πως πετύχαμε, σε τι και γιατί αποτύχαμε. Σε τέτοιες στιγμές, η καταφυγή σε στοχαστές μεγάλου βεληνεκούς είναι αναγκαία και λυτρωτική. Μας βοηθά να δούμε τις αδρές και ουσιώδεις γραμμές. Μας προσφέρει γενικότερα ερμηνευτικά σχήματα με τα οποία μπορούμε να συμφωνήσουμε ή να διαφωνήσουμε, αλλά πάντως μας αναγκάζουν να σκεφτούμε. [...] (Από την έκδοση).

Οι αιτίες της παρακμής της σύγχρονης Ελλάδας είναι ένα σημαντικό κείμενο ενός από τους σημαντικότερους διανοητές της σύγχρονης Ελλάδας και αποτελεί την «Εισαγωγή στην ελληνική έκδοση» του βιβλίου του Η παρακμή του αστικού πολιτισμού. Στην πραγματικότητα όμως είναι ένα αυτόνομο ξεχωριστό δοκίμιο, με το οποίο ο συγγραφέας ήθελε να παρέμβει σε μια επίσης δύσκολη στιγμή της χώρας. Επίσης, η σφαιρικότητα και η διορατικότητα της ανάλυσης αποτελεί συμβολή στη δημόσια συζήτηση που διεξάγεται σήμερα στην Ελλάδα για την Ελλάδα. Ο Κονδύλης μιλάει και για την πνευματική ζωή του τόπου, τις διασκεδάσεις, την υπαρκτή ή ανύπαρκτη καλλιέργεια, το πλήθος, τον εξυπναδικισμό, τη μεταμοντέρνα σύμφυση των πάντων με τα πάντα, ακόμα και για τα κέντρα διασκεδάσεως. Η σκληρή διάθεσή του, πάντως, καταλήγει σε πένθιμα συμπεράσματα: "Η Ελλάδα εντάσσεται σε πολύ χαμηλή θέση στο σύστημα του διεθνούς καταμερισμού της υλικής και πνευματικής εργασίας. Ο δικός της μεταμοντερνισμός συνίσταται στο ότι αποτελεί μια στενή και παράμερη λωρίδα στο ευρύ φάσμα του μεταμοντερνισμού άλλων". Εξού και η διαφαινόμενη παρακμή της. (ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΠΑΓΙΩΡΓΗΣ, Lifo, 23/2/2012)

17. Φώτη Κόντογλου - Χριστούγεννα στη σπηλιά (διήγημα)

Χριστούγεννα παραμονές. Χριστούγεννα και χιονιάς πάντα πάνε μαζί. Μά εκείνη τή χρονιά οί καιροί ήτανε φουρτουνιασμένοι παρα φύση. Χιόνι δέν έρριχνε. Μοναχά πού ή ατμόσφαιρα ήτανε θυμωμένη, και φυσούσανε σκληροί βοριάδες με χιονόνερο και μ' άστραπές. Καμμιά βδομάδα ό καιρός καλωσύνεψε και φυσούσε μία τραμουντάνα πού άρμενιζότανε. Μά τήν παραμονή τά κατσούφιασε. Τήν παραμονή από τό πρωί ό ούρανός ήτανε μαύρος σαν μολύβι, κ' έπιασε κ' έρριχνε βελονιαστό χιονόνερο.

Σέ μία τοποθεσία πού τή λέγανε Σκρόφα, βρισκότανε ένα μαντρί με γιδοπρόδατα, άπάνω σε μία πλαγιά του βουνοϋ πού κοίταζε κατά τó πέλαγο· τó μέρος αυτό ήτανε άγριο κ' έρημο, γεμάτο άγριόπρινα, σκίνους και κουμαριές, πού ήτανε κατακόκκινες από τά κούμαρα. τó μαντρί ήτανε τριγυρισμένο με ξεροτρόχαλο.

Οί τσομπάνηδες καθόντανε μέσα σε μία σπηλιά πού βρισκότανε παραμέσα και πιό ψηλά από τή μάντρα και πού κοίταζε κατά τή νοτιά. Μεγάλη σπηλιά, με τρία - τέσσερα χωρίσματα, κι άψηλή ως τρία μπόγια. Τά ζωντανά σταλιάζανε κάτω από τις χαμηλές σάγιες, πού έσκυβες για νά μπεΐς μέσα. Σωροί από κοπριά στεκόντανε έδω κ' έκει, και βγάζανε μία σπιρτόζα μυρουδιά. Χάμω, τó χώμα ήτανε σκουπισμένο και καθαρό, γιατί οί τσομπάνηδες ήτανε μερακλήδες, και βάζανε τά παιδιά και σκουπίζανε ταχτικά με κάτι σκουΐρες κανωμένες από άστοιβιές.

Άρχισέλιγκας ήτανε ό Γιάννης ό Μπαρμπάκος, ένας άνθρωπος μισάγριος, γεννημένος ανάμεσα στα γίδια και στα πρόβατα. Ήτανε μαύρος, μαλλιαρός, με γένεια μαύρα κόρακας, σγουρά και σφιχτά σαν του κριαριού. Φορούσε σαλβάρια κοντά ως τó γόνατο, σελάχι στη μέση του, ζουνάρι πλατύ, βαριά τζεσμέδια στα ποδάρια του· τó κεφάλι του τó είχε τυλιγμένο με ένα μεγάλο μαντίλι σαν σαρίκι, κ' οί μαρχαμάδες κρεμόντανε στο πρόσωπό του. Άρχαίος άνθρωπος!

Είχε δυό παραγουιούς, τόν Άλέξη και τόν Δυσσέα, δυό παλληκαρόπουλα ως είκοσι χρονών. Είχε και τρία παιδιά, πού τούς βοηθούσανε στ' άρμεγμα και κοιτάζανε τó μαντρί να 'ναι καθαρό. Αυτές οί έξι ψυχές έζούσανε σε κείνο τó μέρος, κρυφά από τόν Θεό. Άνάρια βλέπανε άνθρωπο.

Ἡ σπηλιὰ ἦτανε καπνισμένη κι ὁ βράχος εἶχε μαυρίσει ὡς ἀπάνω ἀπὸ τὴν καπνιά πού ἔβγαινε ἀπὸ τὸ στόμα τῆς σπηλιάς. Ἐκεῖ μέσα εἶχανε τὰ γιατάκια τους, σὰν μεντέρια, στρωμένα μὲ προβιές. Στοὺς τοίχους τῆς σπηλιάς εἶχανε μπῆξει παλούκια μέσα στὶς σκισμάδες τοῦ βράχου, καὶ κρεμόντανε καρδάρες, τυροβόλια, μαγιές, τουφέκια καὶ μαχαίρια, λὲς κ' ἦτανε λημέρι τῶν ληστών. Ἀπ' ἔξω φυλάγανε οἱ σκύλοι, ὅλοι ἄγριοι σὰν λύκοι.

Ἡ ἀκροθαλασσιὰ βρισκότανε ὡς ἓνα τσιγάρο ἀπόσταση ἀπὸ τὴ μάντρα. Ἦτανε ἔρημη, κι ἄλλο δὲν ἀκουγότανε ἐκεῖ πέρα παρὰ μοναχὰ ὁ ἀγκομαχητὸς τοῦ πελάγου, μέρα - νύχτα. Μὲ τὸν βοριά ἀπάγκιαζε, καὶ καμμιά φορὰ πόδιζε κανένα καϊκι. Ἀλλιῶς δὲν ἔβλεπες βάρκα πουθενά. Ἀπὸ τὸ μαντρί ἀγνάντευε κανένας τὸ πέλαγο ἀνάμεσα στὰ δέντρα, καὶ τὸ μάτι ξεχώριζε καθαρὰ τὰ βουνὰ τῆς Μυτιλήνης.

Τὴν παραμονὴ τὰ Χριστοῦγεννα, εἶπαμε πὼς ὁ καιρὸς χάλασε, κι ἄρχισε νὰ πέφτει χιονόνερο. Οἱ τσομπάνηδες εἶχανε μαζευτεῖ στὴ σπηλιὰ κι ἀνάψανε μία μεγάλη φωτιά καὶ κουβεντιάζανε. Τὰ παιδιά εἶχανε σφάξει δυὸ ἀρνιά καὶ τὰ γδέρνανε. Ὁ Ἀλέξης ἔβαλε ἀπάνω σ' ἓνα ράφι μυτζήθρες καὶ τυρὶ ἀνάλατο μέσα στὰ τυροβόλια, ἀγίζι καὶ γιαούρτι. Ὁ Δυσσέας εἶχε μία παλιὰ Σύνοψη, κ' ἐπειδὴ γινώριζε λίγο ἀπὸ ψαλτικά κ' ἤξερε καὶ πέντε γράμματα, διάβαζε τὶς Κυριακάδες κι ὅποτε ἦτανε γιορτὴ κανένα τροπάρι καὶ λιγοστὰ ἀπὸ τὸν Ἑξάψαλμο. Ἐκείνη τὴν ὥρα φυλλομετροῦσε τὴ Σύνοψη, γιὰ νὰ δεῖ τί γράμματα ἦτανε νὰ πεῖ.

Θὰ ἔτανε ὥρα σπερινοῦ. Κεῖνη τὴν ὥρα ἀκούσανε κάτι τουφεκιές. Καταλάβανε πὼς θὰ ἔτανε τίποτα κυνηγοί· τὸ ἓνα παιδί, πού εἶχε πάγει νὰ φέρει ξύλα μὲ τὸν γαῖδαρο, εἶπε πὼς τὸ πρῶι εἶχε ἀκούσει τουφεκιές κατὰ τὴν ἀπὸ μέσα θάλασσα, κατὰ τὴν Ἁγιά-Παρασκευή. Οἱ σκύλοι πιάσανε καὶ γαβγίζανε ὅλοι μαζὶ καὶ πεταχτήκανε ὄξω ἀπὸ τὴ μάντρα.

Σὲ λίγο φανερωθήκανε ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὴ σπηλιὰ δυὸ ἄνθρωποι μὲ τουφέκια, καὶ φωνάζανε τοὺς τσομπάνηδες νὰ μαζέψουνε τὰ σκυλιά, πού χυμήξανε ἀπάνω τους. Ὁ Σκούρης ἄφησε τοὺς ἀνθρώπους κι ἄρπαξε ἓνα ἀπὸ τὰ ζαγάρια πού ἔχανε οἱ κυνηγοί καὶ τὸ ξετίναζε νὰ τὸ πνίξει. Ὁ κυνηγὸς ἔρριξε ἀπάνου του, καὶ τὰ σκάγια τὸν πόνεσανε καὶ γύρισε πίσω, μαζὶ μὲ τ' ἄλλα μαντρόσκυλα, πού πηγαίνανε πιασώδρομα ὅσο κατεβαίνανε οἱ κυνηγοί. Τέλος πάντων, ἐβγήκε ὁ Μπαρμπάκος μὲ τοὺς ἄλλους καὶ πιάσανε τὸν Σκούρη καὶ τὸν δέσανε, διώξανε καὶ τ' ἄλλα σκυλιά.

«Ὡρα καλή, βρὲ παιδιά!» φώναξε ὁ Παναγῆς ὁ Καρδαμίτσας, ζωσμένος μὲ τὰ φουσεγκλίκια, μὲ τὸ ταγάρι γεμάτο πουλιά.

Ὁ ἄλλος, πού ἦτανε μαζὶ του, ἦτανε ὁ γυιὸς του ὁ Δημητρός.

«Πολλὰ τὰ ἔτη!» ἀποκριθῆκανε ὁ Μπαρμπάκος κ' ἡ συντροφιά του. «Καλῶς ὀρίσατε!»

Τοὺς πήγανε στὴ σπηλιὰ.

«Μωρέ, τ' εἶν' ἐδῶ; Παλάτι! Παλάτι μὲ βασιλοποῦλες!» εἶπε ὁ μπάρμπα-Παναγῆς, δείχνοντας τὶς μυτζήθρες πού ἀχνίζανε.

Τοὺς βάλανε νὰ καθήσουνε, τοὺς κάνανε καφέ. Οἱ κυνηγοί εἶχανε κονιάκι. Κεραστήκανε.

«Βρὲ ἀδερφέ», ἔλεγε ὁ μπάρμπα-Παναγῆς, «ποιὸς νὰ τὸ ἔλεγε, χρονιάρια μέρα, πὼς θὰ κάνουμε Χριστοῦγεννα στὸ σπῆλαιο πού ἐγεννήθη ὁ Χριστὸς! Ἐχτές περάσαμε στὴν Ἁγιά-Παρασκευή, νὰ κυνηγήσουμε λίγο. Ἔ, δικὸς μας εἶναι ὁ ἡγούμενος, κοιμηθήκαμε στὸ μοναστήρι, καὶ σήμερα τὴν αὐγὴ βγήκαμε στὸ κυνήγι. Βλέποντας πὼς φουρτούνιασε ὁ καιρὸς, εἶπαμε πὼς δὲ θὰ μπορέσουμε νὰ περάσουμε τὸ μπουγάζι μὲ τὴ σαπιόβαρκα τοῦ μπάρμπα-Μανώλη τοῦ

Βασιλέ. Κ' ἐπειδὴ ξέραμε ἀπ' ἄλλη φορὰ τὸ μαντρί, καὶ μὲ τὸ κυνήγι πέσαμε σὲ τοῦτα τὰ σύνορα, εἶπαμε νὰ ῥθουμε στ' ἀρχοντικό σας... Μωρέ, τί σκύλο ἔχετε; Αὐτὸ εἶναι θηρίο, ἀσλάνι καὶ καπλάνι!

Μπρέ, μπρέ, μπρέ! τὸ ζαγάρι τὸ πετσόκοψε! Γιὰ κοίταξε τί χάλια τὸ 'κανε!»

Καὶ γύρισε σὲ μία γωνιὰ τῆς σπηλιάς, πού κλαμούριζε τὸ σκυλί κ' ἔτρεμε σὰν θερμισμένο.

«Ἐλα δῶ, Φλόξ! Φλόξ!»

Μὰ ἡ Φλόξ ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς τρύπωνε πιὸ βαθιά.

Ἄμα ἤπιανε δυὸ-τρία κονιάκια, ὁ μπάρμπα-Παναγῆς ἄρχισε νὰ μασᾷ τὰ μουστάκια του, καὶ στὸ τέλος ἔπιασε νὰ τραγουδᾷ:

Καλὴν ἐσπέραν, ἄρχοντες, ἂν εἶναι ὁρισμός σας,

Χριστοῦ τὴν θεῖαν γέννησιν νὰ πῶ στ' ἀρχοντικό σας.

Ἔστερα ὁ Δυσσέας ἔψαλε τὸ «Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε».

Ἐκείνη τὴν ὥρα ἀκούσανε πάλι τὰ σκυλιὰ νὰ γαβγίζουνε. Στείλανε τὰ παιδιὰ νὰ δοῦνε τί εἶναι. Ὁ ἀγέρας εἶχε μπουρινιάσει κ' ἔρριχνε παγωμένο νερό. Κρύο τάντανο!

Σὲ λίγο πάψανε τὰ σκυλιὰ, καὶ γυρίσανε πίσω τὰ παιδιὰ. Ἀπὸ πίσω τοὺς μπήκανε στὴ σπηλιά τρεῖς ἄντρες, πού φαινότανε πὼς ἦτανε θαλασσινοί, καὶ δυὸ καλόγεροι, βρεμένοι ὄλοι καὶ ξυλιασμένοι ἀπ' τὸ κρύο. Τοὺς καλωσορίσανε, τοὺς βάλανε καὶ καθήσανε.

Μόλις πῆγε κοντὰ στὴ φωτιὰ ὁ πρῶτος, ὁ καπετάνιος, τὸν γνώρισε ὁ Μπαρμπάκος κ' ἔβγαλε μία χαρούμενη φωνή. Ἦτανε ὁ καπετάν-Κωσταντῆς ὁ Μπικλοτῆς, πού ταξίδευε στὴν Πόλη. Εἶχε περάσει κι ἄλλη φορὰ ἀπὸ τὴ Σκρόφα, κ' εἶχανε δέσει φιλιὰ μὲ τὸν Μπαρμπάκο, πού δὲν ἤξερε τί περιποίηση νὰ τοὺς κάνει· οἱ ἄλλοι δυὸ ἦτανε γεμιτζῆδες κι αὐτοί, ἄνθρωποι τοῦ καϊκιῦ του.

Ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς καλόγερους, ἕνας σωματώδης μὲ μαῦρα γένεια, ὁμορφάνθρωπος, ἦτανε ὁ πάτερ-Σίλβεστρος Κουκουτός, καλογερόπαπας. Ὁ ἄλλος ἦτανε λιγνός, μὲ λίγες ἀνάριες τρίχες στὸ πηγούνι, σὰν τὸν Ἅγιο Γιάννη τὸν Καλυβίτη. Τὸν λέγανε Ἀρσένιο Σγουρή.

Ὁ καπετάν-Κωσταντῆς ἐρχότανε ἀπὸ τὴν Πόλη καὶ πῆρε στὸ καῖκι τὸν πάτερ-Σίλβεστρο, πού εἶχε πάγει στὴν Πόλη ἀπὸ τ' Ἅγιον Ὄρος γιὰ ἐλέη, κ' ἤθελε νὰ κάνει Χριστούγεννα στὴν πατρίδα του. Ὁ πάτερ-Ἀρσένιος εἶχε ταξιδέψει μαζί του ἀπὸ τὴ Μονὴ τοῦ Παντοκράτορα στὸ Ὄρος, κ' ἦτανε ἀπὸ τὴ Θεσσαλία.

Ταξιδέψανε καλά. Μὰ σὰν καβατζάρανε τὸν Κάβο-Μπαμπᾶ, ὁ ἀγέρας μπουρινιάσει, κι ὅλη τὴ μέρα ἀρμενίζανε μὲ μουδαρισμένα πανιά καὶ μὲ τὸν στάντζο, ὡς πού φτάσανε κατὰ τὸ βράδυ ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ Ταλιάνι. Ὁ καιρὸς σκύλιαξε κι ὁ καπετάνιος δὲν μπόρεσε νὰ ἔμπεῖ στὸ μπουγάζι, νὰ κάνουνε Χριστούγεννα στὴν πατρίδα.

Ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ ποδίσει, καὶ πῆγε καὶ φουντάρισε στ' ἀπάγκειο, πίσω ἀπὸ ἕναν μικρὸν κάβο, ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ μαντρί. Κ' ἐπειδὴ θυμήθηκε τὸν φίλο του τὸν Μπαρμπάκο, πῆρε τοὺς γέροντες καὶ τοὺς δυὸ ἄλλους νοματέους καὶ τραβήσανε γιὰ τὸ ἀγίλι. Στὸ τσερνίκι εἶχανε ἀφήσει τὸν μπαρμπ' - Ἀπόστολο μὲ τὸν μοῦτσο.

Σὰν εἶδανε πὼς στὴ σπηλιά βρισκότανε κι ὁ κύρ-Παναγῆς μὲ τὸν κύρ-Δημητρό, γίνηκε μεγάλη χαρὰ καὶ φασαρία.

«Μωρὲ νὰ δεῖς», ἔλεγε ὁ κύρ-Παναγῆς, «τώρα ψέλναμε τὸ τροπάρι, κι ἀπάνω πού λέγαμε «ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο...», φτάξατε κ' ἐσεῖς οἱ μάγοι μὲ τὰ δῶρα! Γιατὶ βλέπω μία νταμιζάνα κρασί, βλέπω λακέρδα, βλέπω χαβιάρια, βλέπω παξιμάδια, μπακλαβάδες, «σμύρναν, χρυσὸν καὶ λίβανον»!

«Χά! Χά! Χά!» - γελοῦσε δυνατὰ ὁ κύρ-Παναγῆς, μισομεθυσμένος καὶ ψευδίζοντας, καὶ χαίδευε τὴν κοιλιὰ του, γιατί ἦτανε καλοφαγᾶς.

Στό μεταξύ ό πάτερ - Αρσένιος ό Σγουρήσ ζωντάνεψε ό καϊμένος, κ' εἶπε σιγανά χαμογελώντας και τρίβοντας τὰ χέρια του:

«Δόξα σοι ό θεός, Κύριε ήμῶν Ἰησοῦ Χριστέ, πού μᾶς ἐλύτρωσες ἐκ τοῦ κλύδωνος!» κ' ἔκανε τὸν σταυρό του.

Ὁ πάτερ-Σίλβεστρος εἶπε νὰ σηκωθοῦνε ὄρθιοι, κ' εἶπε λίγες εὐχές, τὸ «Χριστὸς γεννᾶται», κ' ὕστερα μὲ τὴ βροντερὴ φωνή του ἔψαλε:

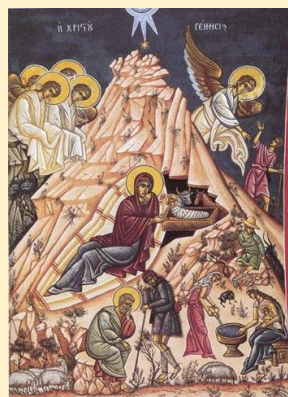
«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν και ἐνδοξοτέραν τῶν ἄνω στρατευμάτων.

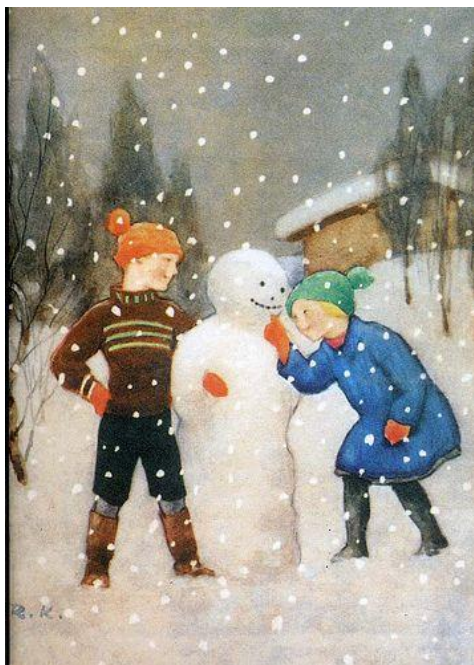
Μυστήριον ξένον ὀρῶ και παράδοξον. Οὐρανὸν τὸ σπήλαιον, θρόνον χερουβικὸν τὴν Παρθένον, τὴν φάτνην χωρίον, ἐν ᾧ ἀνεκλήθη ὁ ἀχώρητος Χριστὸς ὁ Θεός, ὄν ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν».

Ὑστερα καθήσανε στὸ τραπέζι. Τέτοιο τραπέζι βλογημένο και χαρούμενο δὲν ἔγινε σὲ κανένα παλάτι. Τρώγανε και ψέλνανε. Καὶ τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα εἶχε ἀπάνω, ἀπὸ τὰ μοσκοβολημένα τ' ἀρνιά, τὰ τυριά, τὰ μανούρια, τὶς μυτζήθρες, τὶς μπεκάτσες και τ' ἄλλα πουλιὰ τοῦ κυνηγοῦ, ὡς τὴ λακέρδα και τ' ἄλλα τὰ πολιτικά πού φέρανε οἱ θαλασσινοί, καθώς και κρασι μπουύσικο.

Ὅξω φυσομανοῦσε ὁ χιονιᾶς, και βογγούσανε τὰ δέντρα κ' ἡ θάλασσα ἀπὸ μακριά. Ἀνάμεσα στὰ βουῖσματα ἀκουγόντανε και τὰ κουδούνια ἀπὸ τὰ ζωντανὰ πού ἀναχαράζανε. Μέσα ἀπὸ τὴ σπηλιὰ ἔβγαινε ἡ κόκκινη ἀντιφεγγιὰ τῆς φωτιᾶς μαζί μὲ τὶς ψαλμωδίες και μὲ τὶς χαρούμενες φωνές. Κι ὁ κυρ-Παναγῆς ἔκλεβε κάπου-κάπου λίγον ὕπνο, ρουχάλιζε λιγάκι κ' ὕστερα ξυπνοῦσε κ' ἔψελνε μαζί μὲ τὴ συνοδεία.

Ἀληθινά, ἀπὸ τὴ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ δὲν ἔλειπε τίποτα. Ὅλα ὑπῆρχανε: τὸ σπήλαιο, οἱ ποιμένες, οἱ μάγοι μὲ τὰ δῶρα, κι ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς ἦτανε παρὼν μὲ τοὺς δυὸ μαθητές του, πού εὐλογοῦσανε «τὴν βρωῖσιν και τὴν πόσιν».

EDUCATION OFFICE, GREEK EMBASSY IN LONDON

1A Holland Park, W11 3TP, U.K.

Tel.: 02072210093, Fax.: 02072434212

e-mail: education@greekembassy.org.uk

<http://hellenic-education-uk.europe.sch.gr>

Facebook στον σύνδεσμο <https://www.facebook.com/Education-Office-Greek-Embassy-in-London-1517836485001125>, στο προφίλ Education Office - Greek Embassy in London.

Θα χαρούμε να δούμε τα σχόλια και τις δημοσιεύσεις σας. Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε αυτό το newsletter, παρακαλούμε ενημερώστε μας στο παραπάνω e-mail.

Επιμέλεια Newsletter: Γιώργος Κόσσυβας